

Brassói Lapok

Ara 5 lej Szombat 1931 * szeptember 5 Főszerkesztő: Szele Béla dr. 202. szám XXXVII. évfolyam Ara 5 lej

Túl a meg- egyezésen

Szívből örvendünk a román-magyar kereskedelmi egyezménynek. Örülünk, hogy megállapodást létesített a két ország s ezzel egy további szorosabb és szilárdabb barátság lehetőségére adnak kilátást.

Nagyon jól tudjuk, hogy Romániát és Magyarországot nehéz történelmi diferenciák akadályozzák a teljes megbékülésben. A világháború sorsdöntő fordulatai nehezen áthidalható szakadékok ástak közéjük. A népek lelke is még tele a múlt keserűségével, bizalmatlansággal, türelmetlen indulataival. A revízió propagálása egyfelől, a magyar kisebbség elnyomása másfelől, nyitott sebygánát élnek a két ország lelkén.

Abban azonban minden hazaféltő és békét áhító polgár megegyezik, hogy ezt az ellentétet nem szabad kiélezni, sőt ellenkezőleg, kormányoknak és népeknek arra kell törekedniük, hogy a surlódó felület minél simább legyen és a nagy és kényes európai problémák mintájára az itthoniakat is békésen, kiegyenlítően megoldják.

Ezt a nagyszerű célt szolgálja az imént megkötött magyar-román kereskedelmi egyezmény is. Gazdasági és szociális szempontok érvényesülnek a megállapodásokban, de annál jobb: nem a politika öli meg két népet és államnak az egymásrautaltságát, hanem a kölcsönös életszükségesség öli meg a szétválasztó, ellenséges hangulatot támasztó politikát.

Az egyezmény szolgáljon átmenetül egy állandó, tartós, a két ország minden vonatkozásbeli megértéséhez, őszinte, jó, baráti szomszédsághoz. Hisz mindkét állam, még a területben és népmilliókban meghatalmasodott Románia is, annyi rettenetes csatlódáson és megpróbáltatáson ment keresztül, a jelennek és jövőnek olyan félelmes bizonytalansága nehezedik mindkettőnek a sorsára, hogy meg nem érteni egymást, sőt ártó szándékkal állani a másikkal szemben, maga volna az öngyilkosság.

Már pedig mindkét ország élni akar és nagy és szép jövőre hivatott.

A törvény — törvény

A miniszterelnök ur, mint közoktatásiügyi miniszter a bukaresti iskolák igazgatói előtt azzal igazolta, hogy a tanév megnyitását a törvény világos rendelkezése ellenére rendelt el szeptember elsejére, hogy az iskolanyitástól nyugaton is rendeltéleg intézkednek, s hogy az iskolaidő illetően beosztása sokkal egészségesebb és a tanítás szempontjából is előnyösebb.

A közoktatásiügyi miniszter annak ezt az indoklását teljes mértékben elfogadjuk, helyeseljük. Csakugyan sok volt a vakáció, a tanítás az új évről kezdve mellet eredményesebb lehet, s a miniszternek lehet arra joga, hogy az iskolaév megnyitását maga rendelje el.

Azonban, sajnos, ez a helyes indoklás egy meglevő, érvényben levő törvény megsértésének a mentegetése. Erre pedig nincs méltóság. A törvény létezik, azt tiszteletben kell tartani. A miniszternek inkább mint bárki másnak. Megtartom és megtartatom. S nincs az a sürgős, parancsoló, eminens szükségesség, ami bárkit is felmentene az élő törvény respektálása alól. A törvény — törvény. Senkinek büntetlenül hozzányulnia nem szabad. Semmisem szolgálja inkább a destruktíót, az anarchiát, mint a törvény megkerülése, negligálása, kijátszása.

A miniszterelnök ezer törvényt gyártott pár nap alatt, s velük ezer régi fozott meg a hatályától, miért nem gondoskodott a szeptember 15-iki tanévkezdett törvényes megváltoztatásáról is. Törvényt csak törvénnyel lehet eltörölni, rendelettel soha. S ha bármennyire igaz van is az oktatásiügyi miniszterének a vakáció megrövidítésében, a törvény megrövidítésében súlyosan hibázott Elvégre a világ nem dől volna össze, ha ezt a tanévet még a törvény tiszteletével és érvényével szeptember 15-én kezdték volna is el. A vétség aránytalanul nagy ahhoz az értekezéshez képest, amit az iskolázás korábbi megkezdése jelent.

Ragad a Beza-példa

Meggyilkolták Stefanoff bolgár kisebbségi vezért

Véres politikai bosszu a dobrudzsai Bazargic sétaterén

A népesedési hivatal macedo-román főnöke a merénylő

Bukarest, szeptember 3.
Újra gyilkos merényletben robbant ki az a kínos ellentét és feszültség, amely a dobrudzsai macedo-román telepesek és a bolgár kisebbségi öslakosság között a földreform miatt immár egy évtizede fennáll s amely egy évvel ezelőtt az időközben felmentett Beza diák kezébe nyomott revolvert, hogy életére törjön Anghelescu akkori belügyi államtitkárnak, akiről azt tartották, hogy a bolgár kisebbség javára elárulja a román érdekeket. Ezuttal azonban a bosszu kiszemelt áldozata nem menekült meg: az elvakult gyűlölet golyói rögtön kioltották életét.

A MEGDÖBBENTŐ GYILKOSÁG.

A belügyminiszterium tegnap a késő esti órákban megdöbbentő politikai gyilkosságról kapott jelentést a dobrudzsai Bazargic városból.

A jelentés szerint egy macedo-román tegnap este fél 7 óra tájban

Bazargic város korzóján hat revolverlövessel meggyilkolta Hristu Stefanoff volt nemzeti parasztpárti képviselőt, a bolgár kisebbség egyik vezetőegyeniségét.

A borzalmas gyilkosság a következő körülmények között történt:

Jon Patoni, Bazargic város népesedési hivatalának a főnöke, este fél 7 óra tájban a Strada Regele Carol-on, egy kávéház előtt találkozott Hristu Stefanoff volt képviselővel. Amikor egészen közelébe ért, Patoni

szó nélkül revolvert rántott és abból gyors egymásutánban hat lövést adott le az ismert kisebbségi vezérre.

Valamennyi golyó talált és Stefanoff vérbeborulva esett össze a járdán.

A döbbenetek hallatára egyszerre nagy tömegben futott össze a korzó közönsége. Az áldozatot, akiben még volt élet, nyomban kocsiba emelték és kórházba vitték, utközben azonban kiszenvedett.

A merénylő tisztviselő megdöbbenő hidegvérrel helybe maradt s kísérletet sem tett a menekülésre, hanem átadta magát a nyomban megjelent hatósági közegeknek, akik letartóztatták és a rendőrségre vitték.

A vakmerő merénylet úgy a bolgár, mint a macedo-román lakosság körében óriási izgalmat keltett. Miatán a két ellenségeskedő tábor között komoly összeütközésektől lehetett tartani, a hatóságok azonnal széleskörű óvintézkedéseket tettek a rend biztosítására. A páros külső részeiből ugyanis úgy a kisebbségi bolgár lakosság, mint a román telepesek csapattól siettek a belpárosba, hogy híreket szerezzenek a merénylet lefolyásáról.

Tekintettel a rendkívüli izgalomra, a hatóságok kérték a helyőrségi parancsnokságot, hogy erős járőrökkel működjen közre a rend és nyugalom biztosításában. Ugyanakkor a környező telepes-falvakba is csapatokat küldtek, hogy elejét vegyék az esetleges zavargásoknak.

ELŐRE MEGFONTOLT SZÁNDÉKKAL

A rendőrségen Romescu ügyész haldéktalanul kihallgatta a merénylőt, aki kijelentette, hogy politikai bosszúból ölte meg a bolgár kisebbségi vezetőt. Nem bánta tettét, amelyet

előre jól megfontolt szándékkal követett el.

Bosszút akart állani egyrészt Predescu őrmester miatt, akit a bolgár komitácik a napokban lelőttek, másrészt macedon testvérei miatt, akiket Bulgáriában tettek el láb alól. Hristu Stefanoffban azt a személyt látta, aki a cadrilaterbeli kisebbségi bolgár lakosságot a macedo-román telepesekkel szembeni ellenállásra ösztönözte és bátorította.

A konstancai főügyészséget is azonnal értesítették az aggasztó bazargici merényletről. A főügyészséghez érkezett telefonjelentés szerint

a politikai háttérű gyilkosság a város szívében levő Modern-mozgó előtt történt,

ahol nagyszámu közönség nyüzsgött esti sétája kezdetén. Jon Patoni hat revolvergolyója valósággal átlukgatta a szerencsétlen Stefanoff testét. A merénylőt a közönség fegyverezte le, majd Jon Racau

ügyeletos komiszár vette őrizetbe. A bolgár lakosság felháborodása a merénylet fölött akkora volt, hogy megíncselte volna Patonit, ha a hatóságok idejében közbe nem lépnek.

BUNTARSAI IS VANNAK A MERÉNYLŐNEK.

A meggyilkolt kisebbségi vezér a merénylet után csak pár percig élt még s mielőtt orvosi segélyben részesíthették volna, meghalt.

Egyébként az est folyamán az ügyészség a merénylő tisztviselőn kívül még másokat is letartóztatott, akikről úgy tudják, hogy szintén közük volt a megdöbbenő politikai bosszu előkészítésében.

A merénylet híre természetesen Bulgáriában is óriási izgalmat kelt, ahol tudvalevőleg a dobrudzsai titkos komitáciszervezet központja székel.

Németország fölül elmúlt a közveitlen gazdasági veszedelem

Dietrich birodalmi pénzügyminiszter megnyugtató beszámolója

Berlin, szeptember 3.

A német állampárt szerdai ülésén Dietrich dr. birodalmi pénzügyminiszter nagy beszédben ismertette Németország gazdasági és pénzügyi helyzetét. Dietrich dr. kifejtette, hogy a német birodalom költségvetése rendben van s ezt a londoni konferencia is elismerte. Az óriási pénzügyi nehézségeket csak az a körülmény okozta, hogy a rövidlejáratu hiteleket visszavonták. A kormánynak azonban sikerült a német bankok és pénzintézetek összeomlását elhárítani és megmenteni a betétesek vagyonát. A közvetlen veszedelem egyelőre hat hónapra teljesen elmúlt.

A Nemzetközi Fizetések Bankja mellett működő bizottság Németország ügyét hathatósan segíti előbb, mert junktimba hozza a pénzügyi problémákat a jóvátétel kérdésével. Örömmel kell elkönyvelni a birodalmi bank kamatlábleszállítását is, mert az emberek okatlanul halmozzák fel a pénzt s már attól lehetett tartani, hogy a márka vásárló ereje tulsáogsan megnövekszik. Dietrich pénzügyminiszter végül annak a reményének adott kifejezést, hogy nemsokára elérkezik a független és önálló vállalkozások ideje is.

BOCU SEVER:

„Tisztelettel kell adóznunk a letűnt magyar uralomnak!”

Temesvár, szeptember 5.

A Bocu Sever ellen folyó kampány változatos fordulatai között is élénk feltűnést tarthat számot az a cikk, amelyet az itt megjelenő „Vestul” című lapban írt a volt bánági kormányzó. Tudvalevő, hogy Bocu Severre ötmillió lej vámbírságot róttak ki, ezenkívül eljárás folyik ellene a kormányzóságon történt állítólagos visszaélések ügyében. Bocu, aki most jött haza Karlsbadból, kitaróan tovább is az ártatlanságát hangoztatja és az egész kampányt politikai hajszának tudja be.

Mostani cikkében megint szokatlanul erős hangon foglalkozik azzal a rendszer-

rel, amelynek az ellene folyó támadásokat tulajdonítja. Megemlíti ezzel kapcsolatban, hogy annak idején amikor még magyar világ volt Erdélyben és a Bán-ságban, a regátba menekült a magyar uralom elől. Most azonban be kell ismer-nie, hogy az az uralom — bár szigorú volt — de mindig lojális maradt az ember-i méltósággal szemben. Most, hogy visszatekintünk a multra — írja Bocu Sever — tisztelettel kell adóznunk ennek a letűnt magyar uralomnak. A továbbiakban Erdély és a regát között fennálló ellentétekkel foglalkozik és megállapítja, hogy a két mentalitás között katasztrófális differenciák vannak.

Két és félezer szereplője lesz a Romániai Magyar Dalosszövetség jubiláris ünnepségeinek

Kolozsvár, szeptember 3.

Rövid néhány nap múlva, pontosan szept. 13-án lesz tíz esztendeje annak, hogy néhány lelkes ember kitartó buzgalmának végeredményeként megteremtődött a kisebbségi helyzetbe sodródott romániai magyarság egyik legszebb és legnagyobb arányú kulturális intézménye: a Romániai Magyar Dalosszövetség.

Az alakulás óta tíz küzdelmes esztendő suhant el az erdélyi magyarság kisebbségi élete felett és a Dalosszövetség hatalmas közművelődési organizációvá terebélyesedett. A kezdetben 30 egyesülettel szemben ma már 165 tagja van a Dalosszövetségnek.

Most szombaton veszi kezdetét a negyedik országos dalosverseny Kolozsváron. Miután ez a verseny egybeesik a Dalosszövetség fennállásának tizedik évfordulójával, ezt a mérföldjelző jubileumot valósággal grandiózus keretek között akarja megünnepelni a Szövetség.

Annak ellenére, hogy a rossz gazdasági viszonyok igen komoly akadályokat gördítettek a vidéki, de különösen a falusi dalos-egyesületek részvételének útjába, mégis a kolozsvári ünnepségre 53 dalárda jelentette be véglegesen érkezését. Jelentkezési sorrend szerint a következő dalárdák vesznek részt a szeptember 5-én, 6-án és 7-én megtartandó kolozsvári országos dalosversenyen: Kolozsvári Iparosgyélt Dalkör, Kolozsvári Magyar Dalárda, Kolozsvári Törökös Dalegyület, Marosvásárhelyi református egyház dalköre, Nagyenyedi Iparos Önképzőkör férfikara, Nagyszalontai Iparos Dalegyület, Nagyszalontai Magyar Dalkör, Szatmári Társaskör Dalárdája, Szászrégeni Magyar Polgári Dalkör, Temesvári CFR „Lyra” dalkör, Tordai Magyar Dalkör, Dési Polgári Dalkör, Dicsőszentmártoni ref. egyházi dalkör, a Kolozsvári Székelyek Társaságának „Hargita” dalköre, a Kolozsvári Monostori-uti református egyház dalköre, Magyarfenesi Dalkör, Nagyszalontai Iparos Dalkör, Szatmári Iparos Otthon dalköre, Szilágysomlyói Daloskör, Zilahi Daloskör, Alsórákos Ref. Dalkör, Aranyosgyéresi ref. Dalkör, Bánffyújvári ref. Dalkör, Felvinci ferfi dalegyület, a Kolozsvári nyitltéri csizmadiák „Acélhang” dalköre, a Kolozsvári Bocskay-dalkör, Köpeczi ref. Dalkör, Magyardecsei ref. földműves énekkar, Marosludasi ref. egyházi dalkör, Szatmárnémeti ref. dalkör, Szilágysomlyói Iparos Dalkör, Tordaszentlászlói Dalkör, Uzoni ref. Dalárda. Külön csoportot alkotnak a női dalárdák. Ezek a következők: Fogarasi Magyar Dalárda, a Kolozsvári Erzsébet énekkar, a Marosvásárhelyi református egyház dalkörének vegyeskara, a Marosvásárhelyi római katolikus templomi dalárda, a Nagyenyedi Iparos Önképzőkör vegyeskara, a Nagyszalontai Iparos Dalegyület és a Tordai Magyar Dalkör vegyeskara.

A műsoron túlnyomórészt magyar nép- és műdalok szerepelnek, továbbá templomi éne-

kek és néhány idegen szerző magyar vonatkozású műve.

A háromnapos ünnepségek programját a legnagyobb változatossággal állította össze Inczédy Joksmann Ödön elnök és Tárca Bertalan főtákar vezetője alatt a Dalosszövetség központja. A vidéki dalárdák szept. 5-én, szombaton egész nap fognak érkezni kíséretükkel együtt. Vannak dalárdák, amelyek 70–80 taggal jönnek Kolozsvárra, úgy, hogy az ünnepségen legalább 2500 dalos fog szerepelni. Szombaton délután 6 órakor fog lezajlani az érkező dalárdák fogadtatása a pályaudvaron, ahonnan zárt sorokban zászló alatt fognak felvonulni a református kolégiumhoz.

Megegyezés jött létre a Vatikán és Mussolini között

Róma, szeptember 3.

Az olasz főváros lapjai, köztük a Lavoro Fascista és a Giornale d'Italia nagy meglepéssel adnak hírt arról, hogy a Vatikán és a fasiszta kormány tárgyalásai szerdán délután eredményesen befejeződtek. A tárgyalások a konföderátum 43-ik paragrafusa körül forogtak. Ez a paragrafus szabályozza tudniillik a katolikus társaságok és egyesületek helyzetét és munkásságát. Az állara és az Egyház megegyezéséről eddig közelebbi részlet nem szivárgott a nyilvánosságra, a hivatalos kommunikációt is csak a közeli napokban adják ki. A római sajtó örömet fejez ki a megegyezés fölött, annál is inkább, mert külföldről akadályokat igye-

Svájcban sem fenéki teffel

A Banque de Geneve megingása felborulással fenyegeti az Eldorádónak hitt Svájc helyzetét

40 ezer betétes követelte a kormány lemondását és az összeomlásban felelős kormánytényezők bebörtönzését

Genf, szeptember 3.

A Banque de Geneve váratlan összeomlása óta az itteni államtanácsban nap nap után öt-hat órán keresztül elkeseredett viták folynak a bank körül. A rendszerint higgadt svájci képviselők teljesen elragadtatják magukat és ilyen vesekorombaságokat hajtanak egymáshoz: — Tolvaj! Sikasztó! Hülye gazember! A maga helye a St. Antoine-ben (Genf börtönében) van...

Legszembetűnőbb a dologban, hogy ez a bankkrach, ami svájci társadalmi botrányvá szélesedett, ennyire elhúzódik. — Már két hónappal ezelőtt kipattant a hi-

Szeptember 6-án, vasárnap délelőtt és délután között karverseny lesz a Magyar Színházban.

Este 6 órakor ugyancsak a színházban összkari monstreverseny lesz, amelyen 3 férfikart és 3 vegyeskart állítanak össze az összes résztvevőkből.

Szeptember 7-én, hétfőn délelőtt és délután a Magyar Színházban szabadon választott művekkel versenyeznek az egyes dalárdák. A verseny befejezése után, hétfőn délután 6 órakor kezdődik a Dalosszövetség diszközgyűlése. A diszközgyűlésen fogja kihirdetni a negyedik országos dalosverseny eredményét is a zsűri, amelynek tagjai a következők: Dr. Bródy Miklós (Kolozsvár), Gokler Antal és Pogatschnig Guidó (Temesvár), Nemes Elemér (Igazfalva), Veress Gábor (Nagyenyed), valamint Stefanidesz Károly és Utó Lajos (Kolozsvár) pótagok.

Diszközgyűlés után, hétfőn este 9 órakor diszhangverseny fogja befejezni a magyar dal háromnapos ünnepét.

A művészi rész befejezése után kerül sor a díjak kiosztására.

törődőmsége most is indokolt, mert

a kormány tényleg terobozta a bank szanálását

és az államtanács elnökének, Alexandre Moriaud-nak előterjesztésére 15 millió svájci frankot készült a bank rendelkezésére bocsátani a pénzügyi zavar elsimítására.

Már-már megszoavasták a tízenötmillió frankot, de akkor közbeléptek a szociálista képviselők és hangoztatni kezdték a tanácsban, hogy e hatalmas összeggel már nem segíthetnek a bankon, mert

a Banque de Geneve passzívja közel 60 millióra emelkedett

és biztos tudomásuk szerint az igazgatóság csak néhány napra szándékozott volna megindítani a forgalmat, közben pedig megszöktek volna a pénzek.

Elkeseredett harc fejlődött ki a város felső tízezei és dolgozó társadalmának között. Genf minden lakójának van néhány száz vagy ezer frank megtakarított pénze, amit a milliommások, meg a kormány védnöksége alatt álló bankban helyeztek el. Most már nyilvánvaló lett, hogy a magasrangú állami személyiségek, miniszterek, így többek között a kormány élén álló Alexandre Moriaud, aki a radikális párt vezére volt és évtizedek óta teljhatalmúan irányította a kanton politikai életét és maga Mielville ur, a bank igazgatója csak azért követelték a kormánytól a Banque de Geneve szanálását, hogy megmenthessék saját befektetéseiket. A volt kormányelnök még néhány nappal a bank összeomlása előtt oly magas kölcsönt vett fel a pénztintézettől, amelynek

csak harmadrésze volt fedezete

és ugyanígy jártak el a többi államtanácsosok is.

Most már a külföldi hitelezőktől is százával jönnek a levelek, amelyben követelték a kormánytól, hogy tartóztassa le a bank igazgatóságát. Ehelyett Mr. Mieville, az igazgató, szabadságra ment, a Cote d'Azur-ra, itthon meg bizottság igyekszik megállapítani: mennyi a bank passzívja és kik a bűnösök a bank összeomlásában?

Legutóbb azután hatalmas és elkeseredett népgyűlésben robbant ki a betéttulajdonos genfi polgárság türelmetlensége. Leon Nicole a Travail (Munka) című lap harcos főszerkesztője népgyűlést hívott össze Genf óriási mezejére, a Plainpalais-ra. A 150.000 lelket számláló Genfben negyvenezer főnyi tömeg gyűlt össze — majdnem mind betétesek. Tetőpontra hágott az izgalom, milőn Nicole szerkesztő mikrofon előtt követelte az összeomlásban felelős kormányfőket bebörtönzését és a kormány lemondását, amely iránt a lakosság bizalma végleg megrendült. Kérdésére, vajon egyetért-e vele a tömeg,

mind a negyvenezer ember fölemelte a jobbát.

Ez is mutatja, hogy a bankbotrány ügyében még rendkívül érdekes fejleményekkel kell számolni.

S. I.

Zágon István:

SZUNYOG

A legmakacsabb állat e földön.

Csak elnézem azt a szivós kitarást, a hogy felveszi a küzdelmet az emberiség egyesült ereje ellen, kiáll ellene egyedül, bátran, azzal az egy szál törékeny kis szivókájával és felőle csinálhatnak az emberek, amit akarnak, ő él, virágzik és csip.

Szunyogháló alkalmazznak ellene az ablakokra. Olyan sűrű szitát, hogy a levegő se jön át rajta. Az a szunyogot nem tántorítja el életleletől és makacs küzdelméről. Ő direkt kitenyész magából olyan apró példányt, amely átmegegy egy olyan szűk nyíláson is, ahol még a levegő sem megegy át.

Átmegegy és csip. Becsukják az ablakot, a szellőzőt, becsuknak általában minden olyan nyílást, ahol bejuthat. Erre ő megvárja, amíg ki-nyitják az ajtót, azon hirtelen bemegy és csip.

Próbálnak ellene állati pszichológiával dolgozni, kiindulva abból az elvből, hogy minden ilyen röpködő állat a fény felé igyekszik és azért jön be a szobába, mert odabenn ég a lámpa. Ebből kiindulva, a szobában minden fényt eloltanak, odakinn a verandán ellenben inlmpákat állítanak fel, direkt a szunyogoknak. És már-már úgy néz ki a dolog, mintha a szunyog léprement volna, mert azt, aki az

iolámpát odakinn meggyújtja, azonnal megcsipi.

Sajnos, azonban abban a pillanatban, amidőn a lámpagyújtogató otthagya a lámpát és bemegy a koromsötét szobába, ott már vár rá egy tartalékszunyog, aki szintén megcsipi.

Próbálják a dolgot intézményesen megoldani, tudva azt, hogy a szunyog a nedves és náddal övezett területeket választja tartózkodási helyéül. Ez okból kiirtják a nádat, lecsapolják a nedvet és mindennek a helyébe száraz homokot és kemény betont alkalmazznak. Mire a szunyog befészkel magát a homokba, lesbeáll a betonon és csip.

Megpróbálkoznak ellene gáztámadással. A gázt egy olyan spriccelő szolgáltatja, direkt a szunyog ellen feltalálva, látni is a plakátján, amint éppen halomra hullanak tőle a lespriccelt szunyogok. Már mint a plakáton. Az életben azonban a szunyog oda se fittyent a spriccelésnek, hanem csip.

Megpróbálják kifüstölni. Füstölök pedig olyan ádáz pipafüsttel, hogy a pipázó rosszul lesz tőle, de feláldozza magát és kajánul mosolyog, látva, hogy az ő pipája környékén egyetlen lelkes állat se tud megmaradni.

Kivéve a szunyogot, aki a legnagyobb nyugalommal szivja mellre a füstöt és

csip.

Vegyzserekkel küzdenek ellene. Direkt kitalálnak egy folyadékot, amiről minden ember tudja, hogy csak be kell vele előzetesen kenni a szabadon maradt tagokat és akkor a szunyog a preparált testrészt elkerüli. Kár, hogy ezt a dolgot csak az emberek tudják, de a szunyog nem tudja. Ő rászáll a preparált helyre és csip.

Lelki eszközökkel és szunyogijesztéssel próbálkoznak. Kiraknak a testrésze egy agyonvert szunyogot, elrettentő példa gyanánt, hogy: ime, lásd te szunyog, így jár az, aki engem csip, ide ne gyere, ha jót akarsz!

A szunyog azonban, úgy látszik, nem akar jót, hanem odamegy és csip.

Mechanikai irtóhadjáratot vezetnek ellene. Más szóval agyonverik. Azt hinné az ember, hogy ez csalhatalatlan módszer, ugyebár, mert mire képes még egy olyan lény, amely agyon van verve? Mit tehet egy döglött oroszlán, vagy egy kimúlt kigyó?

A szunyog még akkor is tehet. A szunyog a halála előtt csip és a halála után viszkét.

Ez az egyetlen kimúlt lény. akiről nyugodtan el lehet mondani, hogy emléke szivóunkban maradó nyomokat hagy. Mert amilyen makacsul csipett életében, halála után ugyanolyan makacsul viszkét.

Ha látsz, ó vándor, egy elegáns hölgyet, nyári estén, fürdőhelyen, aki hirtelen kacagva csap a térdére, olyankor tudd meg, ó vándor, hogy a kacagás és a csapás kizárólag amiatt vannak, mert tulajdonképpen meg kellene azt a helyet vakarni, de nem illik és a hölgy ezt pótlándó, odavág egyet, mire a megcsapkodott hely egy kis ideig fáj és azalatt nem viszkét, de azután nem fáj, ellenben tovább viszkét.

De mondjuk, hogy a térdén eláll a viszkét. Abban a szempillantásban azon-

ban, amidőn ott elállt, jelentkezik a boka, ahol szintén van egy csipés, ami viszkét.

Mire fentebbi elegáns hölgy leejti a retiküljét és az ember fel akarja emelni, de a hölgy ez ellen ijedten tiltakozik, személyesen hajlik le és úgy tesz, mintha hosszabb ideig kaparászna azt a földön. Azonban nem a retikült kaparásza, el-lenkezőleg, a bokáját kaparásza.

Majd mindeme illendőségszabta korlátozásokkal szakít, letépi kulturláncát, nyíltan, elkeseredetten, félig lehunyott szemmel és kicsit nyitott szájjal őszintén és vadul kaparni kezd.

Először csak úgy mellette kaparja, két ujjal, a csipett helyet körülölelve, mert azt hiszi, hogy, ha a két szélén vakarja, akkor a közepén nem viszkét.

Pedig viszkét. Akkor nekiáll a közepének és egy pillanat alatt felkaparja. Akkor ugyanis al-lítólag nem viszkét tovább. Ha egyszer kivérzett — mondják.

Pedig hiába mondják, mert az illető hely vérzik ugyan, de viszkét.

Mire bekenik szalmiakszesszel.

Ettől a bekent hely lényegesen kevésbé illatos lesz, de ugyanúgy viszkét.

Majd az ősi kabbala kezd el dolgozni. A csipett helybe egy keresztalakú rovást vésnek bele, mert akkor azon a helyen nem viszkét tovább. A kereszt helyén. Azonban a jelzett helyen sokkal több a csipés, mint amennyi a kereszt és lehel, hogy maga a kereszt nem viszkét, de a többi viszkét.

Még van ez aztán tovább is, de már nem győzöm türelemmel. Tessék csak képzelni, milyen hősiesség kellett eddig is ahhoz, hogy mennyi betűt összenyomkodjak az írógépen, mikor nekem közben állandóan szifén...

Na, ez különben az én magánügyem, nem is tartozik ide.

Nem tartozik ide, de viszkét.

MILYEN LEGYEN AZ OTTHONOM?

KIÁLLÍTÁS, BRASSÓ

NYITVA NAPONTA 10–20 ÓRÁIG

A KIÁLLÍTÁS SZEPTEMBER 6-ÁN ZÁRUL.

Ausztria felmondja a Kreditanstalt utódállamokban elhelyezett hiteleit, hogy így hasson Franciaországra

Genf, szeptember 3.
Beavatott értesülés szerint az osztrák kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy — abban az esetben, ha a franciáktól nem tudják a tervbevett kölcsönt megkapni — felmondják a Kreditanstaltnak az utódállamokban elhelyezett hiteleit. Ezzel az intézkedéssel Ausztria állítólag azt akarja elérni, hogy a kisantant, amelyet ezeknek a hiteleknek a felmondása súlyosan érintene, hasson Franciaországra az Ausztriának nyújtandó kölcsön érdekében.

Meghalt a hadnagy és a szigurancafőnök leánya, akik autójukkal tegnap este a kolozsvári Felekitetőn nekihajtottak egy fának

Kolozsvár, szeptember 3.
Két halálos áldozatot követelő autószerencsétlenség történt tegnap este a kolozsvári Felekitetőn. Babescu 83-as gyalogezredbeli hadnagy autókirándulásra vitte kis sportkocsiján Cosma Sandricát, Cosma volt szigurancafőnök leányát. A fiatal hadnagy nem tudott jól vezetni és visszafeléjővet, teljes sebességgel nekihajtott egy fának. Az autó felborult, pozdoriájá tört és maga alá temette utasait. Babescu hadnagy a mellén szenvedett rendkívül súlyos sérüléseket, míg Cosma Sandrica koponyaalapi töréstől vesztette el azonnal eszméletét.

Annak ellenére, hogy sérüléseik már az első pillanatban katasztrófálisak voltak, talán mégis meg lehetett volna menteni a szerencsétlen fiatalokat, ha a mentőautó nem érkezik nagy késéssel és ezalatt nem vesztenek sok vért. A kolozsvári mentőknek ugyanis csak egyetlen kocsijuk van, amely éppen ebben az időben másutt volt elfoglalva. A későn kórházba került áldozatokon ilyenformán már nem lehetett segíteni. Ma reggelre mindketten meghaltak.

A tragikus szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Érdekes verzió a fekeleszeszesek között

A szeszgyárakra kirótt bírságok azt célozzák, hogy az állam ingyen jusson hozzá a szeszmonopólium alapján az üzemekhez?

Naponta 1800 liter szeszt csempészték ki a szászfenesi gyárból

Kolozsvár, szeptember 3.
A szászfenesi szeszgyár ügyében ma délután befejezték a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy naponta háromszor-négyszer egy sportautó állt meg a gyár udvarán és onnan minden esetben 600 liter szeszt csempészték ki. A naponta kicsempésztett szeszmenyiség tehát meghaladja az 1800 literet. Chirulescu pénzügyi szakértő szerint a szászfenesi szeszgyár 1930. júliusra visszamenőleg 73 millió 300 ezer lejtel károsította meg az államot. Ezt a számítást a minisztérium is jóváhagyta. Ezzel szemben a védelem azt állítja, hogy ez a számítás tévedésen alapszik.

Egyébként a szeszgyárakra kirótt hatalmas bírságokkal kapcsolatban érdekes verzió került ma forgalomba a szeszese körében. A nagy bírságokat eszerint úgy magyarázzák, hogy az állam, amely a szeszgyárak megváltásának tervével foglalkozik, ilyen módon akar ingyen hozzájutni a gyárakhoz.

Farkas Lajos és Salamon József, a szászfenesi szeszgyár tulajdonosainak vizsgálati fogságát további harminc nappal meghosszabbították.

Itt említjük meg, hogy a szeszmonopólium kérdésében szombaton Kolozsváron értekezlet tartanak, amelyen az összes szeszipari érdekeltség képviseltetik magukat.

Kinlódik a Népszövetség

Még nem elintézték a dolog a német-osztrák vámunió kérdése

A két érdekelt kormány dodonai nyilatkozatra készül

Genf, szeptember 3.
A népszövetségi tanács őszi ülészakájának egyik legkínosabb problémája minden esetre a német-osztrák vámunió kérdése. A tanács ülészakájának megkezdése előtt minden jel arra mutatott, hogy francia nyomásra Ausztriának el kell állnia a gazdasági Anschlusst jelentő vámegyezménytől,

amelyet egyébiránt a hágai nemzetközi döntőbíró is visszautasított. A hágai döntés azonban nem érkezett meg hivatalosan Genfbe s arról a Népszövetség csak szombaton értesül hivatalosan.

Curtius német és Schober osztrák külügyminiszter állandóan tanácskozásokat folytattak s végül szerdán délután többszörös tanácskozás után Francois Poncet nagykövettel egyetértésben megállapodtak annak a nyilatkozatnak a szövegében, amelyet a vámunió ügyében ma tesznek meg az Európa-bizottságban.

A tárgyalások különben egyre folynak arról, hogy a vámunió kérdésében a népszövetségi tanács milyen álláspontot foglaljon el. A probléma körül mindenestre döntő fontosságú lesz Curtius és Schober nyilatkozata, de ennek szövegét a lehető leggyorsabban titkolják. Kiszivárgott hírek szerint

a német és osztrák nyilatkozat rendkívül homályos s megfogalmazása annyira dodonai,

hogy nincsen benne világosan szó a vámunióról való lemondásról.

A német-osztrák vámunió terve tehát már a hágai döntés megérkezése előtt a Népszövetség elé kerül. A hágai döntést

egyébként pénteken este vizik repülőgépen Genfbe.

Mint hogy a döntőbíró ítélete népszövetségi körökben csak szombaton válik hivatalosan is ismeretessé, a tanácsstagok arra kérték a Népszövetség főtitkárságát, hogy az ítélet tanulmányozására engedélyezzen számukra időt s ezért a döntő jelentőségű ülést szombatról halassza el hétfőre.

A kooperációs albizottság szerdán este tartott nyilvános ülésen befejezte munkásságát és az Európa-bizottság elé utalta a hitel-, agrár- és munkapiac-problémákra vonatkozó jelentéseket, valamint a meg nem támadásra vonatkozó orosz javaslatot. Az ülésen, amelyen Bech luxemburgi miniszterelnök elnökölt, Litvinov rövid nyilatkozatban fenntartotta a preferenciális rendszerrel szemben táplált aggodalmait.

A Népszövetség gazdasági albizottsága különböző európai kérdésekkel foglalkozott és többek között véleményezte a német-magyar és a német-román kereskedelmi szerződéseket, megállapítva, hogy azok a nemzetközi konferencián felállított elvek kereteibe illeszthetők és meg egyeznek a gabonafelesleg kinttelére felállított tervezetekkel.

Francois Poncet nagykövet szerdán átadta Curtius német külügyminiszternek a francia kormány jegyzékét, amely közli, hogy Laval miniszterelnök és Briand külügyminiszter szeptember 26-án érkeznek Berlinbe és két napig maradnak a német fővárosban.

Mindenki

vásárolhat most már

ASPIRIN

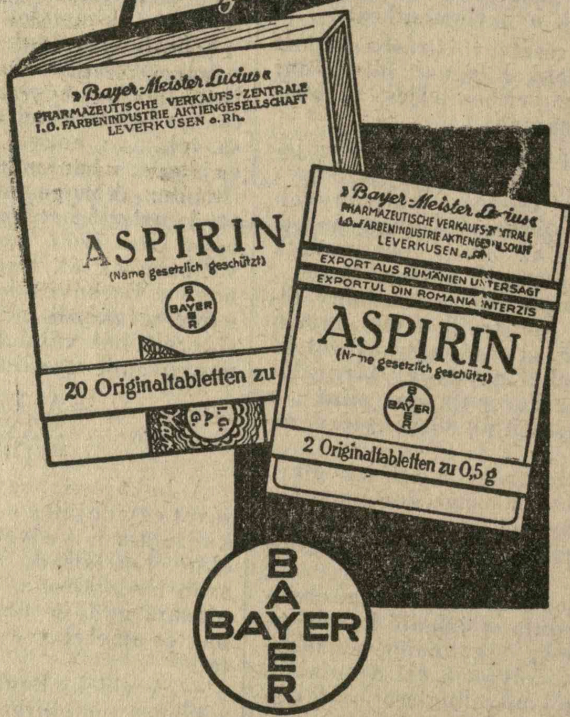
tablettát eredeti csomagolásban

Az eredeti 20 db-es csomagoláson

kivül 2 tablettát

tartalmazó eredeti kiscsomagolás

is van forgalomban.

Kapható minden gyógyszerárban

Lei 6

73 ezer pengőt akart kivinni repülőgépen Magyarországról

Budapest, szeptember 3.

Érdekes ügyben indított nyomozást a budapesti rendőrség. Tegnap délután két órakor ugyanis megjelent a mátyásföldi

repülőtéren Weintraub Oszkár bankigazgató, hogy Bécsbe repüljön. A vámvizsgálatnál a vámőrök ismételt kérdésre kijelentette, hogy hetvenháromezer pengőt akar magával vinni. A jelentős összeg hallatára detektívek léptek Weintraubhoz és a főkapitányságra kísérték, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Weintraub azt állítja, hogy nemrég Hegyeshalomnál, Ausztriából jövet, behozott ugyanennyi pengőt, tehát jogában áll ugyanennyit kivinni. A vizsgálat tovább folyik.

Hírek

Töröm a fejemet

IZZAD WILKINS

A Nautilusra baj szakadt
Nagy jéghegyek közé akadt,
A nyugalom ott felborult,
Mert a helyzet tényleg „szorult”!

EZ IS GONDI

Engem ilyen gondok gyúrnak,
Vajjon hogyha Walker urnak
Wagner Richárd volna bátyja,
„Walkür”-nek hívna családja?

SZIMPTÓMA

Mély részvéltre talál nálam
Hogy kissé beteg az állam,
Le lehetünk méltán verő,
Mítsem ér az iparszerelő!

NEMES FERENC.

— **UTONALLÓK KIFOSZTOTTÁK SVEN HEDIN EXPEDICIÓNAT.** Stockholmból táviratozzák: Bexell dr., Sven Hedin közép-ázsiai expediciójának egyik tagja, táviratot küldött Sven Hedinnek, amelyben közölte, hogy az expedíció táborát rablók támadták meg és teljesen kifosztották. Még az értékes meteorológia és csillagászati mérőműszereket is elrabolták. Sven Hedin már a kínai kormányhoz fordult segítségért.

— **MEGHALT A TEMPS FÖSZERKESZTŐJE.** Párisból jelentik, hogy Louis Mill, a Le Temps főszerkesztője váratlanul meghalt. Mill 1864-ben született Párisban. Egyideig radikális képviselő a párisi város tanácsos volt, majd publicista. Három évvel ezelőtt vette át a Temps vezetését.

— **ARADI HIREK.** Tudósítónk jelenti: Tegnap este egyegyed tízkor tűz ütött ki az aradi színház épületében levő Szántó és Komlós tüzletében. A tüzet az ügyeletes rendőr fedezte fel, aki azonnal mozgósította a tüzoltókat. Ez alkalommal debütált egy sebtében elvégzett bukaresti tüzoltó-kurzus után, Chera, Arad új tüzoltóparancsnoka, aki annyira nőgatta a legénységét, hogy előbb érkeztek meg a tűz színhelyére, mint a vízszállító kocsi. A tüzet rövid munka után sikerült eloltaniuk s így elejét vették az üzlet s egyszersmind a színház épületét fenyegető katasztrófának. — Ma délelőtt megrendítő öngyilkosság történt Aradon. Pender István 16 éves diák mellbelötte magát, mert júniusban elbukott s a tegnap lezajlott pótvizsgája sem sikerült. — Ugyancsak itt igazítottunk helyre aradi feketeszesz-cikkeinkkel kapcsolatos néhány tévedést. A B. L. augusztus 30-iki számában megírtuk, hogy Taranu szeszinspektor letartóztatási indítványt tett Müller igazgató ellen. A hír telefonzavar miatti félreértésen alapult s így nem felel meg a valóságnak.

— **MEGNYITOTTÁK A MAROSVÁSÁRHELYI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁST.** Tudósítónk jelenti: Az Erdélyi Gazdasági Egyesület mezőgazdasági, ipari- és kisállatkiállítását csütörtökön délelőtt feltüzorakor nyitották meg Marosvásárhelyen többszáz főnyi közönség jelenlétében, ünnepélyes kezek között. A radnótfáji községi fuvószepek ar nyitotta meg az ünnepséget, amely után Mikó László, a Földműves Egyesület elnöke tartotta megnyitó beszédét. Meleg köszönetét tolmácsolta az erdélyi földművelőknek és földművelőknek azért a munkáért, amelyet felmutattak, egy és fél évi működés után. Benkő László nyomdatulajdonos

ASTRA (Apolló) MOZGÓ
BRASSÓ

Csütörtökön fut utoljára
az érdekes expedíciós film:

Fehér éjszakák

Ezenkívül: Zsurnál és hangos bohózat.

JÖN: szeptember 5-16. szombattól

Hokus-Pokus

Főszerepben: Lilian Harvey és Willy Fritsch.

Ezenkívül:

Schmeling és Stribling box-mérkőzése.

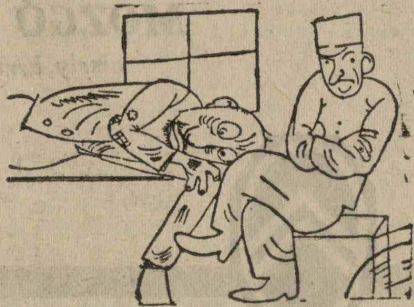
az Iparkamara nevében beszélt. Utána a kecskeméti Gazdasági Kamara kiküldöttje, Tölgyes Sándor tolmácsolta a Duna-Tisza között élő földműveseknek meleg üdvözlését. A kiállítás megnyitását résztvevő dr. Banea prefektusi igazgató, Marosvásárhely polgármestere, Costiu dr. Csuka és Radó Sándor városi tanácsosok, a katonai méltóságok közül Boerescu colonel és Carlanu vezérkari főnök voltak jelen. Az impozáns kiállítás különben a legteljesebb tetszést aratta a megnyitáson.

— **JAJ A KIHAGÓKNAK.** Az utóbbi napok alatt a brassói rendőrség kétszáznyolcvanhárom kihágót büntetett meg 100-tól 5 százig, ezertől-ötezerig terjedő pénzbírsággal. Részen vasárnapi munkaszünet, italmérési tilalomelleni kihágók, vagy gyorsajtás és egyéb ilyen természetű ügyekért történtek a büntetések. Több, mint száz kereskedőt bíróság elé állítottak.

— **A BELUDZSISZTANI FÖLDRENGÉS.** Londonból jelentik: A beludzsisztani földrengéskatasztrófa veszteségajstroma állandóan növekszik. Sanni faluban hatvan. Shoran faluban pedig husz a halottak száma. Dhadar városa romokban hever. A halottak számát itt még nem lehetett megállapítani. Az anyagi kár mindenütt igen nagy. Szeizmografusok további utóregzésektől tartanak, ami csak növelné az eddig szenvedett károkat.

— **FELEMELTÉK MAGYARORSZAGON A CUKOR ADÓJÁT.** Budapestről jelentik: A 33-as bizottság ülésén a cukoradó felemelését tárgyalták. Jóllehet a tagok nagyrésze élesen tiltakozott az adóemelés ellen, a javaslatot meglepetésszerűen mégis elfogadták és a cukor adóját negyvenpengő hatvanfillerről ötven pengőre emelték fel. Ilyen módon viszik keresztül valószínűleg a többi adóemelést is.

Mai hazai korkép

Feketeszesz éjszakája.

— **ERÉLYES RENDSZABÁLYOK A TITKOS PROSTITÚCIÓ ELLEN.** A brassói rendőrség erélyes rendszabályokat fogantatott az utóbbi időben annyira elterjedt titkos prostitúció ellen. A katonakórház környékén gombamódra tanyáztak a nyilvános házakból elbocsátott nők, az ismeretes egészségügyi törvény életbe léptetése után. Magánházaikban helyezkedtek el, ahol tovább is úgy éltek, mint a nyilvános házakban. Ezeket a „lakásokat” becsúzták most és mintegy nyolcvan nőt részben kórházba, részben illetőségű helyükre toloncoltak.

— **BÉCSBEN VÉGZETT ZONGORA-MŰVÉSZNŐ** zongoraórákat ad kezdőknek, haladóknak. Tanít a berlini zeneakadémia által elfogadott TONICA-DO módszer szerint, amellyel kisebb gyermekeket is játszva be lehet vezetni a zongorajáték művészetébe. Mérsékelt tandíj. Jelentkezés délelőtt 10—12 és délután 3—5 óráig. V. Weisz Edith, Brassó, Vár-utca 59.

— **EGYETLEN MAGYAR TANITÓT ÉS OVÓNÓT SEM NEVEZTEK KI CSIKMEGYÉBE.** Csikszerebről jelentik: Az imént tették közzé ama tanítók, tanítónők és ovónők névsorát, akiket a közoktatásügyi miniszter újonnan kinevezett. Csikmegye 93 szálalakban magyar lakossága kinos meglepetéssel vette tudomásul, hogy a csikmegyei állásokra kinevezettek közt egyetlen magyar sincs. Nevük után a legtöbb regáti, tehát olyan román, aki a tulnyomó szekely magyar lakosság nyelvét nem ismeri.

— **MEGKEZDŐDÖTT BUDAPESTEN A FOGORVOSOK ELSŐ NEMZETKÖZI KONGRESSZUSA.** Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt kezdődött meg Budapesten a fogorvosok első nemzetközi kongresszusa, amelyre 23 állam küldötte el képviselőit. Közel 1100 külföldi fogorvos, közöttük számos egyetemi tanár jelent meg a kongresszuson, amelynek tudományos előadássorozatai 4 napot vesznek igénybe.

— **A PÉNZÜGYMINISZTERIUM KINEVEZTE A KÖLTSÉGVETÉST ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁGOKAT.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium ma kijelölte azokat a bizottságokat, amelyek az egyes tárcaik részéről résztvesznek az állami költségvetés előkészítésében. Minden minisztériumtól 2—2 megbízott állítja össze a tárca költségvetését, az állami költségvetést pedig a bizottságok együttes ülésén készítik el.

— **GOGA SZEPTEMBER 10-ÉN ÉRKEZIK HAZA.** Bukarestből jelentik: A Párisban tartózkodó Goga Octavian-tól ma távirati értesítés érkezett Bukarestbe, amely közölte, hogy Goga szeptember 10-én hazaérkezik a fővárosba.

Meghalt Biró Lajos, a világhírű magyar zoológus

Budapest, szeptember 3.

Szerdán éjszaka tizenegy órakor a Rókus-kórházban meghalt Biró Lajos, a világhírű magyar zoológus, Biró Lajos hetvenöt éves volt és alig egy héttel ezelőtt dőlt ágynak. Epebántalmak kínozták, a melyek műtėti beavatkozást tettek szükségessé. Az agg tudóst azonnal kórházba szállították, ahol az operációt végre is hajtották rajta és ugylátszott, hogy erős szervezete meg is birkózik a kórral. Tegnapelőtt azonban szívgyöngeség lépett fel, ami kilátástalanná tette felépülését. Szerda délután elbeszette eszméletét és rövid agónia után kiszenvedett.

Biró Lajos Tasnádon született és már fiatal korában is nagy érdeklődést mutatott a természettudományok iránt. Különösen az állatvilág és a néprajzi tudományok érdekelték. Hirnevét Újguineában (Ausztrália) végzett kutatásai alapozták meg, amelynek eredményeit az egész tudományos világ elismerie. Ilalálával a legnagyobb magyar tudósok egyike szállott sírba.

— **Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuiban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezer méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **VIRÁGKORÁT ÉLI A BABONA DICŐSZENTMÁRTONBAN.** Dicsőszentmártonból jelentik: A joggal számított babona még napjainkban is felüti a fejét. A dicsőszentmártoni munkásnegyedben babonával kapcsolatos szenzációt rebesgetnek a vénasszonyok. Dregics Gheorghe gyári munkás a tavasszal elhagyta feleségét s hat gyermekét és egy Costea Siruta nevű nővel költözött össze. A nyomorbajutott családot csak szomszédaik jóindulata óvta meg az éhhaláltól. Az elkecsereedett feleség azonban, hogy folyton átkozta vetélytársnőjét, a babonához is folyamodott. Javasasszonyokat keresett fel, akikkel kuruzsolottak és „ráimádkoztatót” a „Plugar-ucca” démonára. A sok kuruzsolásnak — a vénasszonyok szerint — még is volt a fogantaja, mert Costea Siruta meghalt a napokban, a csapodár munkás pedig visszatért családjához.

— **REUMAKÓRHÁZAT ÉPITENEK A BUDAI TABÁNBAN.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a magyar főváros egyik legregibb városrészét, a budai Tabánt, lebontják. Most, hogy a lebontási munkálatok már meglehetősen előrehaladtak, egymásután érkeznek a legkülönbözőbb ajánlatok a városrész ujjaépítésére. Az ajánlatok közül a legfigyelemreméltóbb egy hollandi tőkéscsoporté, amely a Tabán alatt hatalmas luxus-szállodát, reumakórházat, a hegyoldalra pedig számos penziót akar felépíteni. A penziókba bevezetné a gyógyfürások vizét. Egy newyorki tőkéscsoport arra tett ajánlatot, hogy a Gellérthegy modern világfürdővé építi ki, a Citadella mellett fürdőszállodával. Mindkét vállalkozó adókedvezményeket kér cserébe. Az ajánlatokat a főváros tanácsa beható mérlegelés alá vette, annál is inkább,

mert az építkezések rengeteg munkaalkalmat nyújtanának.

— **TIZENNEGY DIÁKOT TETTEK AT A HATÁRON A HATÓSÁGOK.** Budapestről jelentik: A temesvári hatóságok tizennégy diákot tettek át magyar területre Szegednél. A diákok tudniillik Temesváron érettségiztek, de vizsgájuk nem sikerült s ezzel kapcsolatosan egy újságnak nyilatkoztak ügyükről. A hatóságoknak szemet szűrt a diákok véleménynyilvánítása s azért választották ezt az utat, hogy a szókimondó középiskolásoktól megszabaduljanak. A 14 diák — pénz hiányában — most gyalog megy fel Szegedről Budapestre, ahol valószínűleg ismét megkísérlik az érettségi letételét.

— **NEM TOVABBITJAK A „PENGŐGYANUS” LEVELEKET.** Budapestről jelentik: A pengőkvitel korlátozásáról szóló rendelet következtében ma intézkedés történt, hogy a levélforgalmat is ellenőrizzék. Ha valamelyik levél „pengőgyanusnak” találtatik, úgy a feladó engedélyével felbontják. Amennyiben az illető ebbe nem egyezne bele, úgy a levelet visszaküldik neki és nem továbbítják.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom,

hogy gép- és autójavitó-műhelyemben az

autólakkspriccelést

is bevezettem és elvállalok minden e szak-

mába vágó munkát.

HANSMANN JÁNOS

Brassó, Romántemplom-utca 54.

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forr-

csövek állandóan raktáron.

„Armatura” r. r. t. Fiók cégnél

Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben, 10—40

évi időtartamra folyósítatunk.

Kolozsvári Népbank és Zalog Hírelintézet R. T.

Szép-ucca 1. S z g.

Nyugodtan aludni

csak az tud, ki pénzt a mai bizonytalan időben és gazdasági krízisben **aranyradékba** fekteti be, amely 12% kamatot hoz és ezen kamatot, valamint a tőkét több mint 1000 bel- és külföldi bank **arany**-dollárban, lejben, angol fontban, svájci frankban, német márkában garantálja és fizeti.

Közelebbi felvilágosítással szolgál
GERMANIA, AG. Timişoara, IV. Str. Bonnaz 15.

Kozákok

AZ
EURÓPA

KÁVEHÁZBAN
(BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 7).

Csak két este, szept. 2-án és 3-án

Beléptidij nincsen.

Báró Bode Viktor vezetése mellett, 25 személy.

TRINACO

fehér-nemű
az ideális őszi és téli alsóruházat.

TRINACO-férfi Macco fehérnemű, valódi egyiptomi macco-cérnából, kellemes és könnyű viselet.

TRINACO-gyapju fehérnemű, valódi Jaeger-gyapjuból, férfiak, nők és gyermekek részére.

TRINACO-holyhos férfi és női fehérnemű és komplett gyermekgarnitúrák.

TRINACO-hab fehérnemű, elsőrendű svájci macco-cérna. Férfi és női fehérnemű.

Különlegességünk: **Sonny-Boy** gyermek-ruhácskák, minden kora gyermek részére. Mellény és legombolható nadrág.

TRINACO női macco, flor és selyem reformnadrág; bélelt és béleletlen.

TRINACO gyermek reformnadrág minden nagyságban és színben.

Őszi bevásárlásainál kérjen csak **Trinaco-fehérneműt!**
Védjegyünket minden darabon megtalálja.

— **ISAC EMIL ÚJ DARABOT ÍRT.** Isac Emil, a Kolozsváron élő román író, aki hosszú ideig nem hallatott magáról irodalmi téren, új darabot fejezett be. Az új darab abszolút irodalmi jellegű. A címe: „A költő.” Három felvonásból és prologból áll. Műfaját illetően Isac Emil fantasztikus komédiának nevezi új darabját, amelyet már az elmúlt ősszel számított kihozni, de megrongált egészségi állapota miatt csak most tudta befejezni. Az új darabot valószínűleg még ebben az időben fogja Isac Emil benyújtani valamelyik bukaresti magánszínházhoz. A színdarab elkészülésének híre már azért is élénk érdeklődést váltott ki irodalmi és színházi körökben, mert Isac Emil közel 20 év óta nem írt színdarabot. Legutóbbi színpadi műve 1912-ben jelent meg, az „Ifjú Apáca” című egyfelvonásos darab, amely Bukaresten kívül számos olasz és német színpadon aratott feltűnő sikert.

— **RABLÓK, AKIK TIZEDELTEK.** Déváról jelentik: A dévai törvényszék tegnap tárgyalta Farcas Josif, Urs Roman, Pogán Juon és Urs Dionisie Nagylápolgy községbeli utonállók büntetést. Ez év június 9-én éjjel Nagy Sándor és Szentpéteri István mézárások a dobrai vásárról Faced-felé hajtották a vásárban vett 60 drb. bányát. Az országúton szembetalálkoztak a négy utonállóval, kik mint jámbor polgárok köszöntve a mézárásokat egy darabig tovább haladtak, majd egy óvatlan pillanatban hátulról orvul megármadták a mézárásokat. Nagy Sándort hirtelen a földre teperték és Szentpéterit is lefogták, felszólítva őket, hogy adják át megmaradt pénzüket. A mézárások nem bírva védekezni, engedelmeskedtek s Nagy 500, Szentpéteri 100 lej, mint utolsó vagyontukát átszolgáltatták az utonállóknak. Az utonállók keveselték azonban az összeget s ezért a bányákat is megtizedelték és ezzel utjukra engedték a mézárásokat. A négy utonálló ezzel kezdte meg nemes pályáját, kelő rutinnal azonban még nem rendelkezve, már másnap a dobrai csendőrség kezébe került. A törvényszék az utonállókat 6-6 havi fogházra ítélte el.

— **AZ IS BAJ, HA TUL JÓ A TERMÉS.** Tudósítónk jelenti: Dicsőszentmárton környékén az idén óriási dinnyetermés volt. A mai hetivásárra oly nagy mennyiséget hoztak fel, hogy 4-5 kg.-os dinnyét 1-2 lejért adtak. A hetivásár végén a termelők, hogy ne vigyék haza a dinnyét, már ingyen is osztogatták és amit nem tudtak elajándékozni, azt lerakták a szekerekről és egyszerűen a piacon felejtették.

— **SZEPTEMBERBEN MEGINDUL A ROMÁN OSZTÁLYSORSJÁTEK.** Bukarestből jelentik: Argetoianu pénzügyminiszter tegnap aláírta a román osztálysorsjátékról szóló engedélyt, amelynek értelmében az első húzást már szeptemberben, legkésőbb azonban decemberben megtartják. A húzás holland rendszerű lesz és azt 55 százalékban egy hollandi pénzcsoporthoz, negyvenöt százalékban a Banca de Credit Roman és a Marinosch Blank garantálják.

— **BEIRATÁSOK A TANONCISKOLÁBA.** Az Iparos tanonciskolákba való beíratások szeptember 10-ig este 5-8 óráig tartanak. A fizetendő díjak 350 lej. A be nem íratott tanulókat a fennálló törvény a mestert 100-300 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtja.

— **JÁTEK KÖZBEN A VIZBE FULADT.** Csikszeredai tudósítónk jelenti: Gergely Ferenc csikszenttamási lakos 3 éves Verónika nevű kislánya az Olt folyó partján játszadozott. Játék közben elvesztette az egyensúlyt és a vízbe esett. Mire az esetet észrevették már belefuladt. A csendőrség bevezette az irányban a nyomozást, hogy nem terhel-e a gondatlanság büne a szülőket.

— **MEGRENDÍTŐ ÖNGYILKOSSÁG.** Csikszeredai tudósítónk jelenti: Jakab Mihály a csikmadarasi állomás váltóőre ma délelőtt a Gyergyószentmiklós felé haladó személyvonat elé vetette magát. A szerencsétlen embert a vonat a szó szoros értelmében véve összeroncolt. Az öngyilkosság oka eddig ismeretlen.

— **BONYODALMAK A DICSŐSZENTMARTONI VÁGÓHID ARLEJTÉSÉN.** Dicsőszentmártonból jelentik: Az évek óta húzódozó vágóhid-felújítás ügyét a kormányváltás folytán az interimár bizottság vette a kezébe. Értesülésünk szerint az árlejtésen résztvevő cégek elhatározták, hogy megfélebezik a hozott határozatot, mert szabálytalanságoknak jöttek a nyomára. Egyes vállalatok ugyanis több ajánlatot nyújtottak be, sőt a hivatalosan előírt tirlaphoz még más okmányokat is csatoltak.

— **SZEP SIKERREL MUTATKOZTAK BE A KONSTANCAI MAGYAR MÜKEDVE-LŐK.** Konstancából jelentik: Az ujonnan alakult műkedvelő-gárda a konstancai görög társaság „Elpis” nevű színházában népszínműelőadást rendezett, amelyet a reggeli órákig nyúló tánc követett. A lelkes közönség meleg tapsal köszöntötte az előadás végén a „Falurossza” kitűnő szereplőit kiknek derekas igyekezete folytán magyar szó csendülhetett fel a kikötőváros egyik színpadán. A sikeres előadást ifj. Barabás Ferenc rendezte.

— **UJABB ALDOZATA VAN BUDAPESTEN A TILTOTT MŰTÉNEK.** Budapestről jelentik: Alig simultak el a legutóbb nagy port felvert tiltott műtét-ügy hullámai,

újabb esetrel tettek jelentést a rendőrségnek. A Bakács-téri kórházba vérmérgezési tünetekkel beszállították Macza Károlyné kispesti asszonyt, akit minden erőfeszítéssel sem lehetett megtartani az életnek. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen asszonyon tiltott műtétet hajtottak végre. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **UTAZÁSI KEDVEZMÉNY BUKAREST-BE.** Bukarestben, a Carol Parkban „Aero-Autó-Rádió-Villamosság” kiállítást rendeznek, melynek megnyitása alkalmával a Bukarestbe utazó közönség úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményben részesülnek a CFR. vonalain. Ehhez a jelentékeny utazási kedvezményhez jön még a „Realitatea Illustrată” című bukaresti folyóirat érdekes rendezése. Nevezett folyóirat ingyen étkezést, ingyen színházi és mozijegyet, ingyen strandfürdőt, ingyen belépőjegyet a kiállításra, 25 százalékos kedvezmény szállodákban és éttermekben, sőt még ennél többet, vagyis Bukarestbe való érkezésnél két autóbussz ingyen beviszi az utast a szállóba és ugyancsak vissza, az elutazáskor. Így tehát mindenki, aki rendes körülmények között 1000 lej költsége naponta Bukarestben, csak meg kell vegye a „Realitatea Illustrată” jegyfüzetét, melynek ára 150 lej. Ezek a füzetek Erdélyben is minden állomási újságbódében kaphatók.

— **ANGOL NYELVÓRAKAT** mérsékelt díjazásért vállal egyenként és csoportosan dr. Kertészné, Brassó, Szántó pensió, Cenkalja 2. Telefon 591.

— **ÉRTESETÉS.** A Brassói Izr. Hitközség értesíti tagjait, hogy a templomi ülések beadása f. hó 3-tól, azaz csütörtökön d. e. 9 órától az Arvaház-utca 31 szám alatti hivatalos helyiségben megkezdődött. A régi bérlek elővételi joga f. hó 7-ig, azaz hétfő d. e. 12 óráig vétetnek figyelembe, a ki nem váltott templomi ülések fenti határidő után a jelentkezőknek fognak kiadatni. Felkérjük tagjainkat, hogy hátralékos kultuszadójukat ezen alkalommal okvetlenül rendezni szíveskedjenek. — Elnökség.

— **HALASY OLIVÉRT PÁRISI SIKERÉRT UNNEPLÉSSEL ÁRASZTJÁK EL.** Ujpestről jelentik: A Párisban Európa-bajnokká előlépett Halasy Olivért nagy ünneplésben részesítik. A kitűnő uszónak, aki a polgári életben számtiszt, ezüstkoszorút nyújtottak át tisztviselőtársai a városházán, este pedig a független párt vendége volt a tisztelőre rendezett vacsorán.

— **ÉNEKTANÍTÁS.** Dr. Takács Józsefné, szeptember 1-én újra megnyitja énekiskoláját. Hangképzés színpadra és hangosfilmre is legújabb módszer szerint, Brassó, Uj-utca 8. szám.

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin **Szentek és vezeklők Indiában Igaziak és csalók**

Ösödök óta az volt a végtelenség felé törekvő indiai lélek legfőbb vágya, hogy leküzdje a mulandóságot, az elkülönült részlettel illúzióit és a mérhetetlen Valóság világába emelkedjék. Ezt nevezik szanszkritul Móksha-nak, felszabadulásnak, és ebből a fogalomból alakult ki a buddhisták Nirvánája is. A Nirvána szó „kialvás”-t jelent, vagyis azt a megmagyarázhatatlan valamit, amit a lélek elér, ha a véges, változó létforgatag számára kialudt, miként a mécs, amelyből elfogyott az olaj. Ez a tápláló olaj pedig, amely az egyéni létet lánggyújtja és égésben tartja, nem egyéb, mint az élet akarása, a lét szomjazása. Vagyis, ha a lélek meg akar szabadulni a nyűgös létformáktól, a határok közé zárt, szenvedésnek alávetett életforgatagból, ezt az akarást, ezt a szomjat kell kiirtania magából. Mert addig folyton ragaszkodni fog a léthez s e ragaszkodás a halálán át újabb visszatérésre, újjászületések sorára itéli.

A hindu szentek és vezeklők tehát ösödök óta arra törekedtek, hogy lelkiüket kiszakítsák a világ béklyóiból, letépjék a lelki látásukat elvakító Nagy Illúzió fátylát s minden nyűgös köleléktől szabadulva a végtelen és változhatatlan Valóságba olvadjanak.

Az önsanyargatásnak „a világtól való elfordulásnak számtalan fokozatán kell átmennie az egyénnek, míg végre a lélek annyira megtisztul, hogy mint a kalitkából szabadult madár a Magaságba szárnyalhat. Egy életen belül ezt nem lehet elérni, de ha egyszer a lélek erős elhatározással nekivágott a felszabadulás hosszú és nehéz útjának, akkor — mint azt a hinduk legszentebb könyve, „A Magasztos Éneke” (Bhagavad-Gita) mondja — „a legcsekélyebb igyekezet sem megy kárba”, mert az újjászülető egyén életéről-életre halad a felemelkedés ösvényén, minden újabb születésében fokozott lelki erőket, nagyobb fokú tisztulás képességét hozva magával.

A jámbor hindu nagy tisztelettel tekint

a vezeklőkre (szanjászi) és szentekre (szádhu), akik a felszabadulás útjára léptek. Sokféle szektája, válfaja van a vezeklőknek és szenteknek, aszerint, hogy a különböző utak, módszerek közül melyiket választották. A szvamik a szerzetesi életnek aránylag még könnyű formáját választják, a jogik az önsanyargatás kezdőfokán át a lelki szemlélet titokzatos útjára lépnek, a vairági-k elvonulnak a világtól és lemondanak az élet minden kényelméről, a digambhará-k, mint a szanszkrit név jelentése mutatja, „az égtájakba öltöznek”, vagyis lemondanak még az öltözék minimális fényezéséről is; magyaráz: anyaszült meztelenül élnek a vadonban. De ezek csak egyes, ismeretben válfajai a vezeklők tömegének; választott vezérlő istenség, szekta stb. szerint van vagy legalább 60-70-féle vezeklő, akiket különböző jelekről, ruháról, a magukkal cipelt eszközökről stb. lehet felismerni. Az összes vezeklőket, szent-jelöltöket és szenteket általában a szádhu gyűjtőnévvel illetik Indiában. Az Európában használatos fakir szó nem helyes, mert nem is hindu nyelvből ered, hanem arab szó, amellyel India muzulmán hódítóit jelölték úgy a hindu vezeklőket, mint a mohamedán koldus-szerzeteseket.

A heorikus törekvés a felfoghatatlan magasságok felé mindenkor mély hatást tett és tesz még manapság is az indus népre, elsősorban a hindukra. A vezeklőket mindenütt tisztelettel fogadják és a legszegényebb hindu pór sem mulasztja el, hogy a szádhu-kat tehetőségéhez képest ne támogassa akár étellel-itallal, akár ruhával, akár pénzzel. Ezzel a hívő érdemeket vél szerezni magának a jövőendő újjászületésekre.

Mi sem természetesebb, hogy a nép e jóindulata és támogatott tisztelete a szádhu-k iránt igen sok naplopót és semmirekellőt készített arra a multban s készlet manapság is, hogy egyszerűen kinevezze magát szentnek. Az indus nép oly igénytelen, hogy azok a szerény javak, ame-

lyekkel a hívők a vezeklőket ellátják, már a jólét és elégedettség bizonyos fokát jelentik a „szent” számára, aki ilyen módon egész életét munka és gond nélkül töltheti el.

Indiában kb. nyolcmillió szádhu-szent él, de ezek közül legalább hét és fél millió család, svindler, álszent, szélhámos. Ezt a hinduk maguk is tudják, de az egyszerű, tudatlan nép nem kételkedik és szentnek tart mindenkit, aki a vezeklők külső jeleivel felszerelve lép elébe. Ugyanakkor, hogy „nem lehessen tudni”, okoskodnak, hogy „szent” van dolguk s jobbszáz csalónak adni, mint egy igazit elutasítani. Amellett az érdemen mitsem változtat az, ha az alamizsnát gazfikónak adjuk, hiszen a jószándék a fontos. És el kell ismernünk, ebben sok az igazság. Szóval, szentnek lenni Indiában a legjobb életbiztosítás, legkényelmesebb dolog. Már t. i. annak, aki megelégszik azzal az igazán szerény életstandarddal, amelyet egy szádhu-nak el kell fogadnia. De, mint említettem, az indus élet általában igénytelen s a csaló „szent” volta képpen nem sokkal szegényesebben él, mint a világi hinduk óriási többsége. Legfeljebb az otthonról és a családtól kell lemondania, hogy kóbor életet éljen; de igen sok az olyan hamis „szent”, aki vezeklőként járja félévig India távoli vidékeit, míg valahol, India másik végén, háza és családja is van, amelynek körébe visszatér a forró és az esős évszak idejére. Az összeszedett adományokból egészen jól meg tud élni családjával.

Magam is találkoztam egy ilyen „szent”-tel” Szimlában. Az ottani „szezon” idején festői vezeklő-köntösben, nyakában olvasófüzerekkel, kezében bambuszbottal és alamizsnás szilkével, bozontos hajjal és szakállal járta végig a házakat, azzal, hogy a szimlai Dzsakó-hegyen levő szent majom templom részére gyűjt kegyes adományokat. Olyan érdekes, hatásos figura volt a kitűnő ember, hogy majdnem mindenütt adtak neki valamit. Egyszer aztán egy indus barátommal felmentünk a Dzsakó-hegyre, a templomot meglátogatni. A templom öreg papja, egy legalább százszentendős bráhma, mosolyogva felett érdeklődésünkre: az a gyűjtőtől „szent” közönséges család, aki soha még egyetlen pejszát (rézpénzt) sem hozott a templomnak, ellenben rendes háza és családja van valahol egy Himalaja-beli faluban, ahol a teketet jómódban szokta tölteni.

Többe került az agrárreform végrehajtása, mint amennyit a kisajátított földek érnek

Elkészíté és időszerűtlenné tette az agrárreformot a fejlődés száguldó tempója

Az új idők nem az elaprózást, hanem a csoportosulást követelik

Bukarest, szeptember 3. Valóban nagy, történelmi idők élünk. A világháború és az azóta eltelt egyetlen évtized sokkal mélyebb és áthatóbb átalakításokat idézett elő az országok gazdasági berendezésében, mint a távolabbi múltban sokszor egy egész évszázad.

AZ AGRÁRREFORM TÉVEDESE

Itt van például az agrár-reform, a mely kétségtelenül egyik legkimagaslóbb gazdaságpolitikai aktsa volt Új-Románia életének. Szociális és nemzeti szempontok tették kívánatosá, sőt bizonyos tekintetben elengedhetlenné. Ezzel szemben az a forradalom, a mely a háború folytán különösen az okeánontuli nagy országok mezőgazdasági termelésében végbement, és amely a tultermelés által a jelenlegi súlyos és általános mezőgazdasági válsághoz vezetett, a gazdasági célszerűség szempontjából máris rácsúszott, mielőtt végleg megvalósult volna. A válság tanulságai ugyanis arról győznek meg, hogy

a versenyképesség fokozására minél racionalizáltabb, mehanizáltabb s ennél fogva minél nagyobb mezőgazdasági egységek kellenek

nem az a szétforgácsolás, amit a földosztás jelentett. Az új szükségletek tehát az agrár-reformnak éppen a fordítottját, a törpebirtokok lehető legszélesebb összefogását igénylik.

Még nincs is befejezve az agrár-reform s a kormány ugyanakkor, amikor véghez akarja vinni ezt, a változott követelményeknek megfelelően már az ellentétes irányú folyamatot, a birtokok csoportosításának és termelési kollektivizálásának a tendenciáját kell előmozdítania, ismét csak az ország érdekében.

Igy most az a sokban ellentmondó helyzet áll előttünk, hogy a feldarabolás és összefogás egyidejű kényszer-szükségletté vált. Előbbi a szociális, az agrárreform és nemzeti rendeltetése, utóbbit pedig a mezőgazdasági termelés színvonal-emelésének a parancsa diktálja.

Egyetlen évtized alatt úgy megváltoztak hát a körülmények, hogy a mai államérdek teljesen ellentmond a tíz év előtti államérdeknek

s hogy a tíz év előtti nagy alkotás mindinkább elveszti jelentőségét s kivész belőle eredetileg elképzelt tartalma.

A MEGGYŐZŐ ADATOK

Meggyőzően szemléltetik ezt a szinte iskola-példának vehető dialektikus folyamatot az agrár-reform erdélyi végrehajtásának alábbi adatai.

Erdély 18 megyéjében, kétezeröttszáz községében és

közel tízezer birtokból több, mint két millió hold kisajátítását írta elő az agrár-reform.

A Consiliul Dirigent 1919-ben még ennél is többet, majdnem három millió holdnyi művelhető földterület kisajátítását és felosztását vette tervbe, ettől azonban maga az agrárreform eltekintett.

A kétféle kisajátítandó holdból eddig

tényleg csak 985 ezer 458 holdat osztottak fel és adtak véglegesen birtokba a parasztságnak.

Nem kevesebb, mint 776 ezer 783 hold felosztása a folyó évre volt tervbe véve 1 ezer 266 községben, de kérdéses, hogy sor kerülhet-e rá az adott nehéz viszonyok között.

— — — — — OTTHAGYTA, BÉRBEADTA, ELADTA

Különben is közben — amint már fentebb is rámutattunk — a földosztás rend-

kívül sokat veszített horderejéből és társadalmi szerepéből.

A telepeseknek és azoknak, akiknek az agrár-reformig nem volt földjük, mintegy fele

magától elhagyta a kapott néhány holdat s vagy bérbeadta, vagy — amennyiben már végleges volt a tulajdonjoga — az 1928-as Mihalache-féle törvény alapján eladta.

A példátlan mértékben lezuham gabonárak — mellett ugyanis az agrárreform révén kapott pár hold egyáltalában nem elegendő a legszerűsebb megélhetésre sem.

Ennek következtében a kisajátított és

szétosztásra került földterületek termése az utóbbi időben úgy mennyiségileg, mint főleg minőségileg felére csökkent a háború előttinek.

A legmegdöbbentőbb az az adat, amely szerint azok a költségek, amelyeket egyrészt az állam, másrészt pedig az érdekeltek a kisajátítási és földosztási munkálatokra Erdély területén kiadtak, ma már jóval felülmúlják a szóbanforgó földterületek jelenlegi értékét.

Pedig még ezután is rengeteg kiadás lesz a kiosztásra került birtokok tulajdonjogának a véglegesítésére, kataszteri felmérésére, stb. A kisajátított földek véglegesen birtokba adott részének jelenté-

Borzalmas robbanás Franciaország egyik vegyészeti gyárában

Az összes munkást maguk alá temették a beomló falak

Páris, szeptember 3.

Szerdán délelőtt a francia fővárosban közlekedő Besonne egyik vegyészeti gyárában borzalmas robbanás történt, amelynek következtében az egész gyárépület kártyavárként összeomlott, a melléképületek pedig erősen megrongálódtak. A beomló falak az összes munkásokat maguk alá temették.

A tűzoltóság és a rendőrség azonnal megkezdte a romok eltakarítását és eddig két halottat és harminckét sebesültet húztak felszínre.

Több sebesült állapota reménytelen. A

romok alól még mindig hallatszanak nyöszörgések és segélykiáltások. A mentési munkálatokat megnehezíti, hogy a robbanás után tűz ütött ki.

A délutáni órákban a sebesültek száma hatvanra emelkedett. A vizsgálat során

Schmidt gyárigazgatót, gondatlanságból okozott emberölés címén, vád alá helyezték.

miután megállapították, hogy a gyárban nem tartották be az előírt biztonsági rendszabályokat.

A kárt sokmillió frankra becsülik.

A két véletl között örlődik a fiatal spanvol köztársaság

Országoszerre ismétlődnek a munkászendülések

Saragosában kifosztották a fegyverkereskedéseket, Valenciában megrohanták a kávéházakat, Barcelonában telguyították a politikai foglyok börtönét

Madrid, szeptember 3.

Spanyolországban a nyugalmat még mindig nem sikerült helyreállítani. Több spanyol városban ismét zavargások, zendülések és utcái harcok voltak, amelyeket a karhatalmi osztagoknak csak nagy nehézségek árán sikerült elfojtaniok.

Saragosában, ahol a telefonvívári munkások sztrájkja változatlanul tovább tart,

a tömeg megrohanta a fegyverkereskedéseket s kifosztotta azokat.

A zavargók barrikádot akartak emelni az utcákon, a rendőrség azonban szétverte a tömeget.

Valenciában a sztrájkoló pincérek rohamot intéztek több kávéház ellen s azoknak berendezését porzójává zúzták.

Súlyos és csak nehezen elfojtható zendülés színhelye volt a barcelonai fegyház is, ahol a politikai foglyok a polgári kormányzó látogatásakor fellázadtak. A politikai foglyok

celláikban és a fegyház folyosóin tüzet raktak és felgyújtották az épületet.

A tűzoltóságnak hosszas fáradozás árán

sikerült a tüzet lokalizálni. A politikai foglyok lázadását a rendőrség fojtotta el nehéz küzdelem után.

Ezeknek az eseményeknek hatása alatt a spanyol kormány drákói rendszabályokat léptetett életbe a szindikalista mozgalmhoz tartozó munkásszervezetek ellen.

A köztársasági kormány egyébként teljes szigorúsággal folytatja a régi monarchista rezsim s különösen Primo de Rivera diktatúrájának híveivel való leszármolást. Az a parlament bizottság, amelyet a politikai felelősség megállapítására küldöttek ki, munkálatait befejezte s indítványára

8 tábornokot, akik mindnyájan tagjai voltak Primo de Rivera diktatúrájának,

örizetbe vettek. A letartóztatott tábornokok között van Jordan generális is, aki a spanyol Marokkó utolsó katonai kormányzója volt. A madridi sajtó jelentése szerint még több szenzációs letartóztatás is várható a legközelebbi napokra.

A spanyol belpolitikai életben óriási feltűnést keltett az állam és az egyház viszonyát tanulmányozó bizottság javaslata az államnak az egyházzal szemben fennálló pénzügyi kötelezettségek rendezésére. Ez a bizottság azt indítványozta, hogy az igazságügyi tárca költségvetéséből töröljék azt a 11 millió pezetas tételt, amely a katolikus egyház céljait szolgálta. Azt is javasolta a bizottság, hogy az állam csak 11 esztendőn keresztül fizesse a pápáságot s az elhalálozások folytán megüresedett egyházi állásokat többé ne javadalmazza.

Az egyháznak viszont 11 évre adószedési jogot biztosítanak, az egyházi kiadások fedezésére.

A száj kellemetlen illata

viasszataszítólóg hat. Csúnya színű fogak a legjobb arcot is elégtelenítik. Mindkét szépséghibát néha már egyszeri használat után eltünteti a csodásan üdítő és zú Chlorodont-fogpép. A fogak már rövid használat után elefántcsont fényt nyernek. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lel, nagy tubusé 32 Lel. Mindenütt kapható.

keny hányadát illetőleg ráadásul pörök is vannak folyamathban, amelyek szintén sok pénzt emésztene meg fel.

NEM ALAKULT KI AZ ERŐS KISGAZDA RÉTEG

Ezek szerint az agrár-reform a viszonyok váratlan megváltozása miatt nagy részben nem felelt meg céljának, amennyiben nem tudott erős kisgazda-réteget teremteni. A kiosztott földek túlnyomó része hamarosan újra kicsuszott a földmivessék lába alól, elsősorban azért, mert felszerelés hiányában adóssággal kezdték meg művelésüket. Aztán jött az a kegyelemelőfő, amelyet a gabona-árak összezsugorodása jelent.

Az agrár-reformot a fejlődés száguldó tempója már elkészíté és időszerűtlenné tette, mielőtt kiteljesedhetett volna. Ez is egyik fejezete az erdélyi mezőgazdaság megrázó sors-tragédiájának.

(k. s.)

Munkanélküliség — a fáraók idején

Rendkívül érdekes és meglepő adatok kerültek nyilvánosságra az ókori Egyiptom szociálpolitikai viszonyairól a torinói nemzeti múzeumban őrzött papyrusgyűjtemény adatainak áttanulmányozást során.

Ismeretes, hogy a torinói papyrusgyűjtemény a legrégebbi kor írásbeli adatainak legtekélyesebb műtörténelmi emléke, amely arányaiban a British Museum és az amerikai papyrusgyűjteményekkel veszi fel a versenyt. A római kormány rendeletére a közelmúltban újra átrendezték a kincseket érő mügyűjteményt, amelynek leltározásához néhány ismertevű, kiváló szakteknitelyt és kitűnő egyiptológust bíztak meg.

Az átrendezés eredménye pártját ritkító meglepetéssel szolgált a modern kor tudós régészeinek. A fáraók korából, a XX. dinasztia uralkodásának idejéből származó egyiptomi papyrusok nagyrésze ugyanis beszámol az egymást követő sztrájkokról, a munkanélkülies tüntetéséről, amelyek napirenden voltak már a fáraók uralkodása alatt is.

Ennek a különös körülménynek a magyarázatát ugyancsak a papyrusok adataiból olvasták ki a régészek. Kiderült ugyanis, hogy a XX. dinasztia hatalmas uralkodóinak hódító hadjáratai az idegen népfajok valósgos népvándorlását idézték elő a nilusi birodalomban. A foglyul ejtett és rabszolgasorsba kényszerített, valamint az önszántukból meghódolt egykori ellenségek előzőnlőték a gazdag országot, ahol ily körülmények között csakhamar óriási emberfelesleg állott elő. Ennek természetsszerű következményeképpen megindult a munkaalkalmak után kereslet, ami viszont a munkabérek rohamos csökkenését idézték elő. III. Tutmozis és I. Sethi fáraók uralkodása alatt állandó jelleggel öltöttek a bérharok. Éhínség fenyegetett és véres tüntetések verték fel az ősi Memphis városának csendjét. Az idegen országokból betelepített rabszolgák lázították az egyiptomi munkásságot, amely testületileg foglalt állást a munkabérek emelése és a kenyéradag megkettőzése mellett. A tömeg megostromolta az állami gabonarakárt. A zendülésben nők és gyermekek is résztvettek és a népvezérek végül is könyörgő felirattal fordultak az uralkodóhoz, hogy hatalmi szóval juttassa munkaalkalomhoz és kenyérhez az inségre jutott lakosságot.

Az elégedetlenség Alsóegyiptomból később áterjedt Felsőegyiptomba. A papyrusok feljegyzései szerint nemcsak Memphisben, hanem Thebában is lázadás tört ki és itt az éhezők tömegesen vonultak fel az Amon-templom és a Mastabak elé, hogy az istenség oltalmáért könyörgjenek az emberket megtizedelő járványok és az éhínség ellen.

A turini papyrusgyűjtemény adatai megdöbbentően érdekes adatok élénken bizonyítják a régi közmondás igazságát: „Semmi új nincs a nap alatt”. Egyiptom diadalmas története, amely harmincöt hosszú évszázadon át a világhódítók és a fáraók fényes haditettei jegyében folyt le, évezredek viharaival szembeálló emlékeket, az építőművészek örökbecsű alkotásait, a képzőművészek remekeit teremtette meg és a modern emberiség számára valósgal elképzelhetetlen az, hogy a földi javak ebben az aranykorában ugyanolyan nehézségekkel küzdöttek a sorscsapásokat és megpróbáltatásokat elszenvedő emberek, mint manapság.

A turini papyrusgyűjtemény adatai ezek szerint tehát mindennél jobban igazolják, hogy „nem mind arany, ami fénylik” és hogy a fáraók dicsőséges aranykorának is meg voltak a maga árnyoldalai.

Telefon 518

MA. CSÜTÖRTÖKÖN PREMIER!

Lil Dagover, Igo Sym, Felix Bressart

A régi dal

német éneklő, beszélőfilm.

Magyar felirat

KÖVETKEZŐ VILÁGLÁGERÜNK!

"GROCK"

LIANE HAID, HARRY HARD

német éneklő, beszélőfilm.

Magyar felirat

WESTERN beszélőgép

Főszerepen: Ivan Mosjoukine.

10-15 lejes helyekkel.

Tűzság

MÁMOR

Rózsaszín fátyolként ködlik a mámor,
Lágy felhőként a szívemre ül.
S míg iszom az élet telt pohárából,
Borongó arcom nigra derül

Csodaszép ma minden! Lángol a keblem,
Parázsló ajkam dalt fűtyörész
Lelkemből a gondot — fájra! — kisépre
S izzik a józan, bus, hűvös ész.

Eoel Egy kortyot még a pohárból,
Bugjon a hang fel ma még nevetőn,
...Holnapra eloszlik ugyis a fátyol,
S rideg hétköznap szürke fagyától
Meghal a kedv a nagy Temetőn.

Brassó,

Ritmusra ficákol, ütemre lüktet,
Dus ereimben lüktet a vér.
Ez a mai ünnep bacchusi ünnep,
Gazdag fizetség, szűk napokért.

Szemem sugarára fénnjél felelget
Két szemed: két drága opál.
S a szívemben érzem röpködni lelked,
Míg e láztenger játsza dobál.

RESCH VIKTOR

Érdekességek a nagyvilágból

AZ ALLATOK TÉLI ÁLMA. Egy német tudományos folyóirat érdekes táblázatot közöl az ismertebb állatok téli álmáról, mely a tészthalálhoz igen hasonlatos állapot. A táblázat szerint téli álomban főképp azok az állatok merülnek, melyek növényekkel és rovarokkal táplálkoznak. A denevér és mormota téli álma 5-6 hónapig tart, a südisznó és az ürge 3-4 hónapig alszik, a hősög, borz, mókus 2-3 hónapig, kételtűek, csuszomások, rovarok tészthalála 4-6 hónapig is eltart. Egyedül a madár az, melynél nincs a téli álom előfordulása példa.

AHOL MINDEN FALUNAK KÜLÖN ÖRDÖGE VAN. Észak-Afrika nyugati partjai, a „Borspartok” és Libéria néger szabadállam között fekszik Sierra Leone, brit gyarmat, mely a legujabb időkig a rabszolgakereskedelem központja volt. Az európai civilizáció Sierra Leonén még ma is eredménytelen harcot folytat a rabszolgás intézménye ellen. 215.000 rabszolga él ma is ezen a gyarmaton és bár az angolok 1928. január elsején külön törvényt hoztak a Sierra Leonén divó rabszolgáság ellen, a törzsi háborúkban ejtett foglyokat ma is rabszolgákként kezelik. Az uralkodó vad állapotokra jellemzők a Bondu-törzs vallási szokásai. A törzs minden falujának külön ördöge van. Szerződöttet, hivatásos ördög. Kókuszgáncsokkal takarja el arcát, teste ríktő vörösré van mázálva, a bennszülöttek babonásan rettegnek tőle. Jó foglalkozás ördögnek lenni egy ilyen Bondu faluban. A falu minden lakosa hoz az ördögnek élelmiszert. Az ördög egész nap kunyhójában fekszik. Egyetlen hivatalos kötelessége,

hogy esténként szörnyű ordítással bejárja a falut és különös öltözkéssel halálra rémítsen mindenkit. Az ördögöt évenként választják és a nyugalomba vonuló ördög vesztőt fut ilyenkor a falun keresztül. A boszszuálló lakosság felkerekedik tüdőzésére és gyakran félholtra veri. Másnap azután az új ördög kezd meg működését. Egy évig jól él s talán nem is olyan nagy ár ezért a jó életért egy kis verés, ami egy év múlva törvényszerűen bekövetkezik. Ördögöt minden tavasszal, minden faluban választanak. Jövő tavaszra is megürül tehát néhány ilyen ördögi hely Sierra Leonén. Ambiciózus emberek jelentkezhetnek!

HOL FEKÜDT A TENGER ALÁ SÜLYEDT LEGENDÁS ATLANTIS? Regényből, filmből, de geológiai, tudományos elméletekből is ismerjük a titkok világrészét, Atlantist. Volt egy egész világrész — így szól a monda — hatalmas birodalmakkal és fényes városokkal, mely egy szép napon mindenestől a tenger alá süllyedt. A kutatók feltevése szerint ez a világrész a mai Földközi tenger helyén feküdt. A tenger helyén tízezer évvel ezelőtt nagy alföld terült el, itt-ott hegyekkel tarkítva. Egy szép napon azonban valamely vulkánikus katasztrófa következtében a mai Gibraltár és Centa között fennállott sziklagátat az Atlanti óceán ledöntötte és az óceán vize előzölötte az egész alföldet. Így keletkezett a mai Földközi tenger, melynek szigetei valaha hegycsúcsok voltak. A föld egyik legnagyobb katasztrófája lehetett ez, melynek emlékét a biblia vízözöne is megörökítette.

Tengeri kaland

Gézus jóbarátságban volt a tengerrel, nem igen félt tőle. Hiszen az ő édesapja tengerész volt. Apa hajóval járta a nagy tengert és egy-egy rövidebb utazásra magával vitte Gézát is. A kisfiu ilyenkor büszkén figyelte, hogy oszt parancsokat apuskája. Ugy képzelte, hogy az ő édesapja nagyon nagy ur, aki még a tengernek is parancsol.

— En is ilyen ur leszek, ha megnövök — gondolta ilyenkor magában. És bizony alig várta már azt az időt. Mert hát

most nem volt nagy mulatság a tengerjárás. Mert ilyenkor anyuska is velük volt. Gézus egész nap hallotta maga mögött az anyja jóságos, intő hangját:

— Vigyázz, fiacskám! Oda ne menj, mert még a vízbe esel! Vegyél kabátot, mert megfázol! Jaj, el nem csussz! Lassan járj!

Ilyenféle mondasok röpködtek örökösén a fiúcska körül. Bizony meg is unta már nagyon, hogy mindig öltöztetik, ápolgatják.

Hiszen ő már most is nagy, erős legénynek tartotta magát, aki ugyan meg nem ijed semmitől. Szégyelte is egy kicsit, hogy úgy babusgatták.

Egyszer bent voltak a hajófülkében, este. Odakint sütött a hold és Gézuskának nagy kedve kerekedett megnézni a holdvilágos tengert. Csakhogy az apja, meg az anyja nem akarták kiengedni.

— Már is erős szél van s lehet, hogy egy kisebb vihart kapunk — mondta az apja. — Jobb, ha idebent maradsz.

Csakhogy Gézus makacs gyerek volt. Amit egyszer a fejébe vett, attól nem szívesen tágitott. Megvárta hát, míg az apját elhívják, aztán anyukája átmege a hajó ebédőjébe, azzal ucu, ugy ahogyan volt, felszaladt a fedélzetre. Láttá, hogy a matrózok igen sűrűnek, forognak, készülődnek. Azért nem is vették észre, mikor Géza félrelöpözött. Volt neki egy kedves helye, ahová régen fel szeretett volna mászni. Egy mentőcsónak himbálózott a hajó keménye mellett. Most arra kapaszkodott fel. A csónak csigákon lógott s úgy volt megerősítve, hogy könnyen le lehetett eresztetni a vízre. Gézus meg addig-addig babrált a köte-

lek között, míg egyszerre nagyot kiáltott.

Hogya kiáltott volna, mikor a csónak egyszerre süllyedni kezdett vele. Lesiklott a hajóoldal mellett a vízre. Nagyot csattant a hullámokon. Géza meg az eséstől egészen elszedült. S mire felésmélt, hát borzasztó dolgot tapasztalt.

Egyedül volt a csónakban a hullámozó tengeren. Körülötte süvöltött a szél, a szép holdvilág eltűnt, s fekete nagy felhők gomolyogtak az égen. A vizen pedig nagy hullámok rohantak. Minden hullám lökött egyet Gézra csónakján s a csónak olyankor félelmesen billegett.

Bezzeg kiabált most már Géza urfi segítségért, de az erős szél elnyelte a hangját. A hajónak nyoma sem volt. Ő meg egyedül himbálódzott a haragos vizen. Vékony ruhája átázott a felcsapó hullámoktól. A félelemtől és hidegtől vacogott a foga. Hej, bezzeg visszakivánkozott most már édesanyja védő karjai közé. Szerette volna, ha vele van az apukája. De hiába hívta őket, nem hallották kiáltását.

Igy hát csak kuporgott a csónak fenekén s minden pillanatban azt várta, hogy felfordul vele a csónak. De nem így történt. A csónak vitézül állta a hullámverést és recsege-ropopgva ment arrafelé, amerre a hullámok löktek.

Gézus egyszerre egy sötét valamit látott közeledni. Azt hitte, hogy egy szörnyeteg, pedig csak egy parti szikla volt. A szél a part felé sodorta a csónakot. Még egyet-kettőt taszított rajta, aztán kilökte a partra. A csónak felfordult, Gézuska meg kirepült belőle. Az esés után elájult s csak reggel tért magához. Körül nézett. Pusztá tengerparton volt, felette sirva repkedtek a tengeri madarak. A víz messze visszavonult a parttól, mert apály volt. A csónak ott hevert a parton, ő meg könnyű ruhájában, fázva, reszketve állt a hidegben. Akkor tudta csak meg, hogy mi az: egyedül lenni a világon.

S amikor végre visszajött a hajó s a szülei megtalálták Gézát, hálás szívvel borult édesanyja karjába. Apja kezét görcsösen szorongatta, mintha sohasem akarná elereszteni többet.

— Ó, édes Istenem — mondta sirva —, de jó is, hogy van gondviselő apám és anyám. Milyen borzasztó is lenne egyedül élni ezen a nagy világon.

S attól kezdve halásan, vidáman, engedelmesen vette szülei intését.

Jövök

A csillagokból keltem utra,
Sok csengő dallal a szívembe.
S jövök... csöndesen, ködbe zártan
A jövő ringó csolnakában...
Jövök, mint álmok büszke hőse.

Jövök... másított, rejtett arccal
Rajta a titkok szent homálya
De holnap már a rejtett lanton
Felbug csodaszép, zengő hangon
Vágyódó lelkem hozsannája.

Jövök... ma ez a legszebb titkom...
Hozom a tavasz reménységét.
Hozom, hozom a legszebb nótát
Hozom, hozom ifju-szívemnek
Mámorek, édes melegségét.

A csillagokból keltem utra,
Sok csengő dallal szívembe.
S jövök... csöndesen, ködbe zártan
A jövő ringó csolnakában
Jövök, mint álmok büszke hőse.

Lupény.

KEREKES JÓZSEF.

Tejtörő

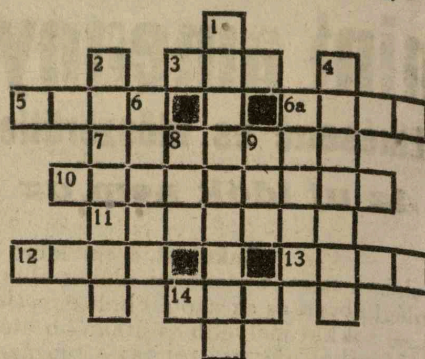
SZAMREJTVÉNY

Beküldte Rosenberg Tibor, Nagykároly.
19 mássalhangzó,
20 névelő,
4, 5, 6, 7 régen harcoltak ezzel
10, 9, 8, 8, 11 vízholdó edény,
3, 2, 1 vízi madár,
21, 22, 23, 24, szép, ha van a házunk előtt,
26, 27, 28, 25, 24, a virág teszi,
29, 30, a fán sok van,

32, 31, 25, az öregség másképpen
12, 13, 14, 15, 16, a hegyek között van,
18, 17, házörző állat,
1-32, Petőfi egyik híres versének kezdő sora.

KERESZTREJTVÉNY.

Beküldte Papir Baba, Konstanca.

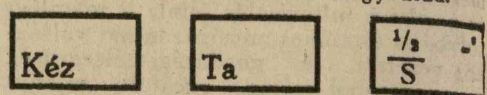

Vízszintes: 3. Nem szűk. 5. Az egyik szólam. 6a. Tisztító eszköz. 7. Rómában van így rövid: ditik. 10. Télen teszik a kályha mellett. 11. Depozit. 12. Német percc fonetikus. 13. Kora ellenkezője. 14. Állami jövedelem.

Függőlegesen: 1. Nem lakó. 2. Tanasz. 4. Amit el akar az ember adni, az már csak a i. 6. Buster Keaton filmneve. 6a. Fényképezőgépmárka. 8. Tárgyalásra kerül. 9. Címrovidítés.

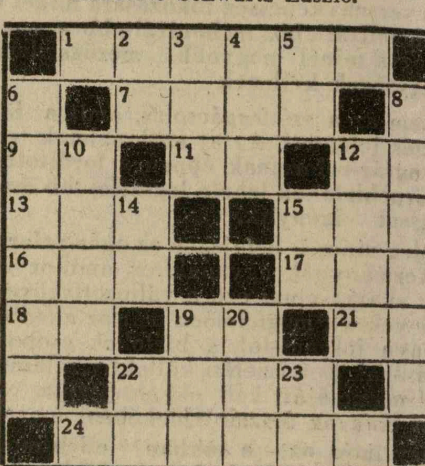
BETUREJTVÉNY.

Beküldte Fekete Ferenc Nagyvárad.

KIS KERESZTREJTVÉNY

Beküldte Schwartz László.

Vízszintes sorok: 1. Fillér németül, 7. francia férfinév, 9 G-re állat teszi, 11. kenyérral kenve szeretik a gyermekek, 12. ékezet nélküli időpont, 13. villanykörte másképp, 15. háziállat, 16. égitest, 17. a-val leánynev, 18. közepe u-val víz van benne, 19. járnak rajta, 21. disznót tartanak benne, 22. ebben a gazdasági válságban minden..., 24. Erdélyi megye szel.

Függőleges sorok: Rosszáló szócska, 3. pénzem, 4. ékezzel betegnek van, 5. 1-lel hasznos növény, 6. leány név becézve, 8. férfinév, 10. kutya teszi, 12. kikötőpart olaszul, 14. ABC-ben egymásután következik, 15. kicsinyítő szócska, 19. vaj románul, 20. angol férfinév, 22. p-vel ital jassznyelvén, 23. bika hangja.

★

MEGFEJTÉSEK.

Az augusztus 22-i mellékletünk „Fejtörőjének” helyes megfejtése:

Keresztrejtvény: Vízszintesen: Tócsa, bogat, illat, lakat, iz, ok, heliotrop, Asrat, róka, kamat, akord, tiome, tonus.
Függőlegesen: tál, óta, T, C, F, S, I, A, alt, osztrák, alkalom, ki, ír, óra, M, M, K, R, T, óda, atu, tis, nu.

Oszloprejtvény: Görög, gyász, áruló, tábla, Ilona, telik, japán, Páris, Lugos, Gyulal Pál.

Oszloprejtvény: Leo, end, Ödi, óra, kő, adó, Lia, eső, vár, n, n, n, idő, bor, uri, — Endrődi Sándor.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek belé: Elephant Béla, Brach Ilonka, Nagy Magdus, Rosenberg Tibor, Rosenfeld Bella, Nemes Nagy Judit és Zoltán, Kabdebo Katóka, Weisz Irén, Páncél János és Bandó, Bálint István, Roessler Jenő, Fazakas Tildi és Bandó, Gidály Bandi és Juci, Orbán Vencel.

A könyvjutalmat Elephant Béla, Brach Ilonka, Nemes Nagy Judit és Zolti nyerték. Írják meg pontos címüket.

A Kolozsvári Mentő Sorsjáték legközelebbi huzásai

már 1931. szeptember 6. és 20-án 250.000, 100.000, 50.000 lejes főnyereményekkel. Minden sorsjegy még 9 huzáson vesz részt. Főnyeremény 1.000.000 lej. Sorsjegyek mindenütt kaphatók. Főbizománys: Derzsy Géza Str. de Mijloc 163 Brassóban. — B. Saharovic Str. Sft. Apostoli 28 Bukarestben. — Központi Sorsjegy Iroda, Cluj, Strada Memorandului 16. Postai rendeléseknél 19 lej portó is beküldendő.

SZEPTEMBER 5.

Közgazdaság

Miről tárgyalnak a cukorgyárosok Bukarestben?

Nem lesz cukormonopólium

Október elsején kezdődik az új cukorkampány, amelyben 14 gyár közül csak 5 fog dolgozni, a cukorrépával bevetett terület pedig a tavalyi 40 ezer hektárral szemben, 16 ezer volt az idén

Bukarest, szeptember 5.
Néhány nap óta újra az aktualitás fókuszterébe lépett a cukormonopolizálás kérdése. Ez év elején, a Mironescu-kormány idején, Manolescu akkori ipar és kereskedelemügyi miniszter tervezte a cukor monopolizálását, tárgyalásokat is folytatott erre vonatkozólag az érdekelt gyárokkal, de aztán a kérdés lekerült a napirendről, azzal, hogy a mostani körülmények között nem érdeke az államnak a cukor monopolizálása, amelyhez jelentős tőkékre volna szüksége.

Tezont kétséges, hogy az állam a monopolizálás által nagyobb jövedelemhez jut-e, mint a mennyit kitesznek a mostani fogyasztási adók és más bevételek?

MIÉRT NEM LEHET OLCSÓBB A CUKOR?

A cukormonopólium kérdése tulajdonképpen annak a közóhajnak a kapcsán merült fel, hogy szállítsák le a cukorárakat, amelyek nem csak a belföldi fogyasztók minimálisra csökkent kereseti viszonyaihoz képest, de a külföldi cukorárakhoz mérten is magasan vannak megállapítva. Minthogy a monopolizálásról nem lehetett szó, Manolescu megbeszélésre hívta össze a gyárokat és felszólította őket, hogy ugyan úgy, mint a többi ipari cikknek, szállítsák le a cukorárakat is. A gyárosok erre statisztikai adatokat mutattak be, amelyekkel kimutatták, hogy

a cukorárak Romániában azért magasak, mert: nagy a fogyasztási adó, magasak a különféle illetékek és indirekt adók, ezenkívül magasak a vasúti szállítási díjak.

Mindebből az következik, — mondották a gyárosok — hogy a cukorárakat csak akkor lehetne leszállítani, ha egyrészt a kincstár csökkentené a fogyasztási adót, a vasut leszállítaná a szállítási díját a cukornak és cukorrépának, vagy — ha a cukorrépa beváltási árát szállítanák le a termelők.

A vita a cukorárak leszállítása körül heteken keresztül folyt, de eredményt nem hozott. Nem hozott mégpedig azért, mert

a kormány hallani sem akart a fogyasztási adó és illeték leszállításáról,

mert ez az állami költségvetésben olyan lényeges teremtett volna, amelyet csak más bevétellel lehetett volna eliminálni, viszont más ilyen forrás nem volt, pedig egy nagy költségvetési hiányt már a szeszadóból előirányzott bevétel elmaradása is előidézt, amelyet pótolni kellett. Hasonlóképpen a CFR sem volt hajlandó a szállítási tarifát leszállítani, mégkevésbé lehetett szó a cukorrépaárak csökkentéséről.

Igy hát maradt minden a régi.

A MONOPOLIZÁLÁS ÚJRA SZÖNYEGEN

Néhány nappal ezelőtt újra szőnyegre került a cukormonopolizálás kérdése, mégpedig a szeszmonopolizálással egyidejűleg. Olyan hírek kerültek forgalomba, hogy Argetoianu pénzügyminiszter két monopolizálási törvénytervezetet készített, egyiket a szeszre, másikat pedig a cukorra. A szeszmonopolizálás bevezetéséről szólt a javaslat azóta már nyilvánosságra is került, de a másik, a cukormonopolizálásról szólóan még híre-hamva sincs és valószínűleg nem is készül el, legalább is nem a közel jövőben.

Ma ezzel a kérdéssel kapcsolatosan az egyik bukaresti napilap azt a hírt közölte, hogy a kormány szeptember 18-ára összehívja a parlamentet rendkívüli ülésszakra és hogy ezen az ülésszakon Argetoianu pénzügyminiszter befogja terjeszteni egy szesz, mint a cukor monopolizálásáról szóló törvényjavaslatát.

ÚJ TÖRVÉNYJAVASLATOK KÉSZÜLNEK

A különböző verziók tisztázására mindek előtt a pénzügyminiszteriumban

érdeklődtünk a legújabb monopolizálási kérdésekről, ahol egy feltétlenül illetékes miniszteriumi ténylező a következőket mondotta:

— Hogy a rendkívüli parlamenti ülésszakon milyen törvényjavaslatokat fog betervezni a kormány, azt ebben a pillanatban nem lehet még tudni.

A pénzügyminiszter elsősorban azokat a pénzügyi javaslatokat fogja betervezni, amelyek főleg a pénzpiac teljes szanálására és normalizálására vonatkoznak.

Ezek a javaslatok részben már készen vannak, egyrésztük pedig csak ezután fognak még elkészülni. Hogy a szeszmonopolizálásról szóló törvénytervezet be fogja-e nyújtani a pénzügyminiszter most, vagy pedig egy későbbi időpontra fogja azt halasztani?

A valószínű inkább az, hogy csak később fog sorakerülni a szesztervezetnek parlamenti tárgyalására, minthogy a tervezet még csak most küldte szét a miniszterium az érdekelt szakmai testületekhez hozzászólás végett

s így igen valószínű, hogy a most még kissé nyers szeszmonopolizálási tervezet bizonyos korrigálásokon fog keresztül-menni, mielőtt, mint kész törvényjavaslat a parlament plénuma elé kerülne.

NEM LESZ CUKORMONOPÓLIUM

A cukormonopolizálásról informátorunk ezeket mondotta:

— Ez a kérdés egyelőre nem aktuális. Régebben voltak ilyen irányú tervek a pénzügyminiszteriumban, de a cukormonopolizálás kérdése azóta lekerült a napirendről.

A miniszteriumnak fogalma sincs arról, hogyan kerüljön ez a kérdés újra szőnyegre. Semmi féle terve, mégkevésbé kész törvénytervezete nincsen a cukor monopolizálására a miniszteriumnak

és a pénzügyminiszter maga sem foglalkozik ennek a közszükségleti cikknek monopolizálási gondolatával.

A cukor fogyasztási adójából és más illetékeiből — folytatta informátorunk —

az állam évi bevétele megközelíti a másfélmilliárd lejt,

A bevételt pedig alig fokozhatná a monopolizálás bevezetése. Az ellenőrzés is, a cukorgyáraknál, olyan, hogy a visszaélés teljesen ki van zárva, mert egy a termelésre átvett répat, mint a kitermelt cukor mennyiségét pontosan kontrollálják a pénzügyi közegek, úgy, hogy fekete cukor például semmiképpen sem kerülhet forgalomba.

Ezután a cukorközpont vezetésénél

érdeklődtünk, ahol szintén kijelentették, hogy nem tudnak a monopolizálási tervekről.

A cukorgyárosok két nap óta megbeszéléseket tartanak Bukarestben, de ezek a megbeszélések kizárólag a cukorközponttal kapcsolatos adminisztratív kérdések.

Október elsején kezdődik ugyanis az új cukorkampány és a gyárosok most fektetik le az új üzleti év irányelveit és ugyancsak most kötik meg egymás között azokat a megállapodásokat, amelyek a termelésre és az eladásra vonatkoznak.

TAVALY 14. AZ IDÉN CSAK ÖT GYÁR FOG CUKROT GYÁRTANI

Az új cukorkampányra vonatkozólag a központ egyik vezetőtagjától a következő értesítéseket szereztük:

Az új kampány a leépítés jegyében indul.

Tavaly még 14 cukorgyár dolgozott és 40.000 hektáron termeltek a gazdák cukorrépát, az idén már csak 5 gyár lesz üzemben és a gazdák mindössze 16 ezer hektáron termelnek répát.

A cukorgyárak nagy részének leépítését és általában az egész termelés lefokozását két körülmény tette szükségessé: a belföldi fogyasztás erős visszaesése és az, hogy a cukorgyárak által feleslegként termelt mennyiségeket csak nagy ráfizetéssel lehet külföldön elhelyezni, minthogy a legtöbb importra szoruló cukorfogyasztó piacon a dömping-cukor rontja az árat, úgy, hogy ezeken a piacokon alig 8-10 lejes áron lehet a román cukrot elhelyezni.

Az erdélyi cukorgyárak közül csak a botfalusi és az aradi fog dolgozni. A botfalusi gyár fogja átvenni a répamennyiséget is, amelyet a nem dolgozó marosvásárhelyi cukorgyár termelői termeltek, az aradi pedig a bányai termelőktől veszi át a répát.

Az aradi cukorgyár, minthogy ott a melegebb időjárás következtében előbb beéri a répa, már dolgozik, a botfalusi gyár pedig október 8-án kezdi meg a répa átvételét s ugyanakkor kezdi meg az új cukor termelését is.

Az új répabeváltási árak még nincsenek megállapítva. Szeptember 28-án fog Bukarestben összeülni a répaárakat megállapító vegyesbizottság, amely dönteni hivatott a kérdésben.

A cukorárak leszállításáról nincsen szó. (P)

A behozatali vámtarifában is jelentős könnyítéseket tartalmaz az új román-magyar kereskedelmi egyezmény

Az új szerződés tartalmis intézkedései

Bukarest, szeptember 5.

Tegnap számában jelentette a B. L., hogy szeptember 1-ével életbelépett az új magyar-román kereskedelmi szerződés. Az új egyezmény, amely hosszas megbeszélések után jött létre Színájában, fontos intézkedéseket tartalmaz a két államban élő állampolgárok jogviszonyával kapcsolatosan, másrészt pedig jelentős módosításokat is jelent egyes behozatali vámtételeknél. A vámtarifák módosításaira vonatkozó intézkedéseket a szerződéshez csatolt A. és B. mellékletekben foglalták össze. Az A. melléklet a Magyarországról-Romániába behozott áruk tarifájának módosításait tartalmazza a következő intézkedésekkel:

Melegvéri csődörök és kancák a Lipica, nagy és kis Nonius, Furioso Gidran, vagy az angol-arab keverékből származó fajlovak, amelyeknek faji származását a behozatalnál a magyar állategészségügyi hivatal okmányával igazolják, darabonként 1000 lej elvámolás alá esnek. Ezen fajlovak, amennyiben a román földművelésügyi miniszterium külön engedéllyel jönnek be az országba és nemestési célokat szolgálnak, mentesülnek minden nemű behozatali vámmilleték alól.

Az importőr azonban ezeknél is köteles igazolni a magyar állategészségügyi hivatal okmányával, hogy kimondottan tenyészállatokról van szó.

Bármely korban levő és ugyanezen fajtához tartozó herelt lovak, ugyancsak a magyar hatóságok igazoló okmányával fejenként 1.700 lej elvámolás alá esnek.

A fűcán mentesül a behozatali vámmilleték alól, a friss ponty 100 kilogrammonkénti vámjá 300 lej, a fogasé pedig 600 lej. A lisziform gyártáshoz szükséges szappanos kloroldat 5 százaléknál kisebb alkoholtartalommal, amelyből évenként legfeljebb csak 200 métermáza hozható be, 100 kilogrammonkénti vámjá 1000 lej. A természetes állapotban levő paszuly, bab, lencse vámjá 200 lej (100 kgr.), örölt babé 500 lej. A gyöngyárpa és köles vámjá 100 kgr-onként 660 lej. Az úgynevezett „Ovomaltine” és „gemalt” preparátumok 3.000 lej, buzakeményítő 900

lej, gluten 3300 lej, bármilyen vetemény-mag 200 lej, virág és különböző kerti-magok 250 lej, szárított cikoriagyökerek 300 lej, örölt szegedi paprika 2500 lej, cipészeknek való kenderszál 50 grammos gombolyagban 1800 lej, fehérítettlen jutaváson, amelynek két centiméteres négyzetben legfeljebb 36 szála van, 200 lej, bármilyen fajta fehérítettlen jutaszál 1000 lej, kombinált len övek, közös anyagok nélkül, akár fehérítve is, vagy festve 8000 lej, asztalosoknak való munkaasztal (gyalupad) 800 lej, bármilyen nem szalmából készült és fogantyúnélküli seprű 500 lej, míg fogantyúval 600 lej. A fentebbi áruneműek vámmilletéke természetesen 100 kilogrammonként van számolva.

Földműveseknek való, közönséges férfikalapok hajdunánási szalmából készíve, legfeljebb 8 milliméter szélességben és amelyekből 8 db. egy kilogramm súlyt nyom, szalag nélkül, bőr belsővel kilogrammonként 80 lej. Ugyanevezett „sten-cil”-papír 100 kgr-onkénti vámjá 2500 lej, fényképezéshez szükséges fényérzékeny papírok és kartonlapok 100 kilogrammonként 1500 lej, míg fazekak, lábosok, kasszonok, mosdótálak, vagy hasonló háztartási cikkek, papírmaséból, fényezve vagy lakkozva, kívül, belül rajzokkal, idegen anyagoktól mentesen, egy kilogrammonként 50 lej vám alá esnek.

100 kilogrammonként számolva: ásványvizek, természetes vizek, mindenemű hajtók, bármilyen edényekben 150 lej, fájáncból készült tányérok, edények, tálak stb. fehérén, vagy pedig egyetlen színben akár reliefekkel 400 lej, míg egy vagy többszínű dekorációkkal, aranyozva vagy ezüstözve 600 lej, egészségügyi és higiéniai eszközök, mint kócskák, fürdőkádak stb. fájáncból készíve fehérén 260 lej, míg színezve vagy dekorációkkal 330 lej.

Az A. melléklet végül is egyes cinkből készült ipari cikkek, aranyeműek, fémlamezok, huzalok stb. behozatali tarifáját állapítja meg.

A fentebbi adatokból nyilvánvalóan kitűnik, hogy a módosítások jelentős re-

dukciókat jelentenek a behozatal szempontjából, ami a behozott árucikkek belföldi értékét jelentősen olcsóbbá teszik. A tarifamódosításokat a hivatalos lap szeptember 1-én megjelent 203. száma közli az összes mellékintézkedésekkel és a hozzátartozó magyarázatokkal.

A Gyáriparosok Szövetsége a Nemzeti Bankot okolja a romániai ipar leromlása miatt

Bukarest, szeptember 3.

Nagyfontosságú gyűlést tartott Bukarestben a Gyáriparosok Szövetsége (Ugir). A gyűlést Mircea vezérigazgató nyitotta meg beszédjével, amelyben a romániai ipar jelenlegi helyzetét világította meg. A romániai ipar — mondotta többek között — roppant leromlott az utóbbi időben. Ennek oka abban rejlik főképpen, hogy a Banca Nationala nem nyújt elég visszszámítási hitelt a pénzintézeteknek, amelyek ezek következtében nem képesek hathatósan támogatni az ipart. Az ipar helyzete az elviselhetetlen adóterhek miatt is veszélyeztetve van. A kormány a külföldi kereskedelmi szerződések megkötésénél sohasem hallgatja meg az ipar képviselőit.

Utána Böszörményi Sándor dr., az Ugir titkára szólalt fel, aki az erdélyi ipar válságára mutatott rá. Kifejtette, hogy az erdélyi pénzintézetek nem folyósíthatnak kölcsönt az iparnak s ezáltal az ipar valósággal munkaképtelenné vált. Le kell szállítani sürgősen az adóterheket s különösen a fogyasztási adót kell revízió alá venni. Ugyancsak sürgősen szükséges, hogy a bankok kellő hitelt nyújtsanak az iparvállalatoknak s ha ezt a pénzügyi helyzet jelenleg nem engedné meg, úgy az iparvállalatoknak bankadóságait, melyek rendszerint rövidlejáratuak, hosszulejáratuakká kell változtatni.

— A TÖRVÉNYSZÉK ELFOGADTA A DETTAI TAKARÉKPENZTÁR KÉNYSZEREGYEZSÉGÉT. Temesvárról jelentik: Az itteni törvényszék ma tárgyalta a Dettai Takarékpénztár kényszerrevezési kérését és elfogadta a bank által felajánlott hatvan százalékos kvótát. A pénzintézet passzívái nyolc, aktívái hatmillió lejre rúgnak. A hitellezők szeptember 25-én tartanak értekezletet.

Sport

A prágai Sparta legyőzte a Juventust

Bécs, szeptember 3.

A Hohewarte-i pályán huszonháromezer főnyi közönség előtt folyt le a Sparta és a Juventus csapatai közötti harmadik és a középeurópai kupamérkőzés. A két első meccs ugyanis eldöntetlenül végződött és emiatt került sor a döntő küzdelemre a semleges bécsi pályán. 1:1 eldöntetlen félidő után a mérkőzést a prágai Sparta 3:2 eredménnyel megnyerte és ezzel a győzelemmel kvalifikálta magát a döntőre.

Hibák a marathoni bajnokság versenykiírásánál

Brassó, szeptember 3.

Pár héttel ezelőtt jelentettük, hogy az országos marathoni futóbajnokságot ez évben Brailában rendezik. Az utolsó percben azonban a brailaiak technikai okokra való hivatkozással lemondták a verseny megrendezését. A bukaresti atlétikai központ így magára vállalta a klaszszikus küzdelem rendezését.

A hivatalos sportlap mai száma közli, hogy szeptember 6-án Bukarestben lesz a marathoni bajnokság, azonban elmu-

lasztották közölni, hogy mely útvonalon lesz megtartva. Valószínűleg érthetetlen, hogy miért tartják ezt titokban, holott a nemzetközi szabályok értelmében egy hónappal a verseny előtt publikálni kell az útvonalat is.

Az atlétáknak, akik a fáradságos feladatára vállalkoznak, ismerniük kell a terepet is, ahol a 42 kilométeres távolságot abszolválniuk kell.

Joggal felmerülhet a gyanu, hogy bizonyos beavatottak ismerik a „nagy titkot” mely azután részükre kétségtelen előnyöket jelenthet.

Ugyanez alkalommal fel kell hívunk az atlétikai szövetség figyelmét arra is, hogy gondoskodás történjen a higiénikus követelmények betartásáról is. A múlt évben például a rendkívül forgalmas Bukarest—Ploesti országúton folyt le a verseny és a sűrűn száguldozó autók valószínűsíthetően árasztották el a versenyzőket. Az ilyen természetű versenyeket a közlekedéstől elzárt útvonalon kell megrendezni.

A versenyre egyébként már megtörténtek a benevezések. Brassóból Gáll Lajos, a BMTE kitűnő atlétája vesz részt a küzdelemben.

↑ **Vasárnap megkezdődik a bajnoki szezon Brassóban.** Vasárnap a Brasovia pályáján két bajnoki mérkőzés kerül lebonyolításra. A CFR—Ivria és a BMTE—Olympia meccs. A CFR az utóbbi időben nagyon szépen szerepelt, s az Ivriának minden lelkesedését és tudását kell a küzdelemben vinnie, ha nem akarja vereséggel a pályát elhagynia. — A EMTE—Olympia mérkőzésnek az Olympia a

valószínű győztese. A mérkőzések délután 2 és 4 órakor kezdődnek. Délelőtt 9 és 11 órakor a fenti csapatok ifjúsági garnitúrája játszanak egymás ellen.

↓ **A litván sportszövetség négyszáz dollárral maradt adósa a román butball-csapatnak.** Bukarestből jelentik: A futballszövetség értesítést kapott a turázó román válogatott futbalcsapattól, mely szerint a litvánok négyszáz dollárral maradtak adósa a román csapatnak. Luchide főtitkár, aki a csapatot vezeti, utasítást kapott, hogy jelentést tegyen erről a nemzetközi labdarúgószövetségnek (F. I. F. A.). A litvánok ugylátszik ilyen módon akarták kiegyenlíteni a kapott gólokat.

Iskolák Egyesülete

— **MEGALAKULT A HÁROMSZÉKI NYUGDIJASOK EGYESÜLETE.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: A háromszéki nyugdíjasok egyesülete folyó hó augusztus hó 31-én Sepsiszentgyörgyön megalakult. Az egyesület tisztikara a következő: Elnök: Stoicianu György nyug. pénzügyigazgató. Alelnökök: Dr. Barabás Andor, dr. Gyöngyösi István, Fülöp István, Zathurecky Kálmán. Titkár: Alemann Viktor nyug. tanfelügyelő. Másodtitkár: Pop Lajos nyug. igazgatótanító. Pénztárnok: Beke Áruad nyug. pénzügyi tanácsos, Ellenőrök: Jancsó Géza,

Utó Aron és Demes Elek. Igazgató tanácsa-
gok: Bálint Dénes, Máté Dénes, Tana Sámuel, Sipos Dezső, Málnási Géza, Micloiu Nicolae, Gyöngyösi Károly, Butyka Vilmos, Miklós Benedek, Bartha Gerő, Pótagok Marin Nicolae, Maksai Balázs, Torday Jenő, Barabás Mihály. Jogtanácsos: Pildner Károly nyug. táblabíró, ügyvéd. A belépő tagok egyszer s mindenkorra 20 lej beiratási díjat fizetnek. Az évi tagsági díj az utalványozott egy havi nyugdíjnak egy százaléka. Az újonnan csatlakozó nyugdíjasok levelezőlapon is jelentkezhetnek, Beke Árpád pénztárnok, Sepsiszentgyörgy, Str. Plevna No. 25. A beiratkozáskor a nevet, lakhelyi rangot és a havi nyugdíj összegét kell közölni.

— **MEGNYILT A SZÉKELYKERESZTURI FÖGIMNÁZIUM.** A B. L. szeptember 3-iki számában örömmel adtuk hírt arról, hogy Székelykereszturon október 15-én megnyitják a téli gazdasági szaktanfolyam, Hirdetésünkkel kapcsolatban most a székelykereszturi unitárius főgimnázium igazgatója annak közlésére kért fel bennünket, hogy miután a kollégium fenntartásához szükséges alapokat sikerült biztosítani, a régi iskola nem szűnt meg, hanem továbbra is részt vesz a kisebbségi ifjúság tanításában és nevelésében. Örömmel szögezzük le ezt a tényt, amely az egész Székelyföldön osztatlan megelégedést váltott ki az új kisebbségi gazdasági szakiskola létesítésével együtt.

— **ELŐFIZETŐINK,** ha akármilyen uton fizetést teljesítették, kisérijék figyelemmel, hogy a címken feltüntetett lejárat legkésőbb 8 napon belül megváltozzék. Ezzel jelezzük kiadónkunkat, hogy a pénz rendben befolyt és helyesen lett felhasználva.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Irodai felszerelések, szekrény, amerikai íróasztal, más asztalok és egy pénztárszekrény, olcsón eladó. Brassó, Kolostor-ucca 34. Farkasnl. 14610

RÖVID ZONGORÁI, vagy pianinót bérbevennék. Weinberger hegedűstudió, Brassó, Kolostor-ucca 7. 14647

Eladó egy darab majduem új, csak néhány hónapig üzemben volt két állóhengeres kompressornélküli alacsonyfordulatu 110—130HP „Güldner” német gyártmányú Diesel-motor igen kedvező árban és feltételek mellett. „Industria Economica” Rt. Timisoara, IV. Str. I. C. Bratianu 3. Telefon 9-14. 14644

Arad-Gaiban, Templom-u. 59. jóforgalmu pékség üzlettel kiadó, esetleg házzal együtt eladó. 14:36

Eladók: bőrgarnitúra, jóhangú zongora, gyermekágy. Brassó, Str. Julius Maniu 12b. Kén-savgyár. 14634

11 szoba és mellékhelyiségekkel álló ház olcsón eladó. Cím a brassói kiadóban. 14670

Készíték garantált ebédli, háló, konyha és más butorokat jutányos áron. Bíró Tamás, Brassó, Str. Mori 34. 14629

KÉPEK, butorok, szőnyegek, elköltözés miatt sürgősen eladók. Brassó, Kapu-ucca 34. II. emelet. 14622

Allást nyer

Gyógyszertárba okleveles kisegítőt, esetleg bérlet szeptember elsejére keresek. Ajánlatok sürgősen Plăeşii de Jos. Jud. Ciuc. Kovátsné. 14581

Önállóan dolgozó segédleány azonnalra felvétetik. Brassó, Kórház-ucca 17. 14637

Megbízható intelligens hávezető kerestetik kisebb családhoz, azonnali belépésre. Taussig Siegfried mérnök, Nagyszeben, Trautenbergerg. 5. 14675

Egy fiu, kárpitos tanoncnak felvétetik. Brassó, Szabó Árpád, Vár-ucca 44. 14671

Allást keres

Oktatás. Magántanítást románul, magyarul, fordításokat eszközöl Bretan helyettes tanító. Bukarest, Sos Pantelimon 18. 14:43

Elsőrangú fehérnemű, ruhavarrónó házhoz olcsón ajánlkozok. Bukarest, Sft. Elefterie 24. 14642

Jobb urinő házvezetőnői állást keres komoly uriembernél. Agentia Mercur Bukarest, Sarindar „100” alatt. 14641

Intelligens érettségizett román fiatalember, francia és német nyelvtudással, házitanítói állást keres. Vidékre is elmegy. Ajánlatok „Szűrény igényű” jellegre e lap kiadójába kéretnek. 14640

Jó házból való leány uri házhoz szobaleánynak menne. Varróiskolát végzett. Cím „szobaleány” jellegre a brassói kiadóba. 14639

Lakás

Október 1-re bérbeadó „Villa Viky” Brassó, Strada Cloșca 6 (volt Lövész-ucca A, 18-b) 5 szoba az összes mellékhelyiségekkel, továbbá 2 garage-zsal. Érdeklődők sziveskedjenek a tulajdonoshoz, Mincu Györgyhöz, a fenti címen fordulni. 14602

Egy családi ház 4 szoba, kerttel és mellékhelyiségekkel kiadó. Brassó, Ciocrac 2. sz. 14611

Üzlet- és keresmahelyiség lakással Zetelaka központján, legforgalmasabb helyen, évi 12.000 lejért kiadó. Cím: Bothári András, Zetea, Jud. Odorheiu. 14607

Gyönyörű fekvésű, kertre nyíló butorozott lakás, vilány, fürdőszoba használattal, állandó lakónak 1—2 személy részére kiadó. Ugyanott nagy hármastükörszekrény, szép elődlió dívany és más butoridarakok eladók. Brassó, Lövész-ucca (Crisan) 30. 14596

Napos, udvari butorozott szoba, s egy butorozatlan ucai szoba, szeptember 15-től kiadó. Brassó, Vár-ucca 1. 14638

2 szoba fürdőszobás lakás kiadó. Brassó, Kőbánya-u. 19. Varga szabó. 14632

Brassó forgalmasabb helyén Kapu-ucca közepén, üzletelhelyiséget lelépési díj ellenében átad. Érdeklődés „Üzlet” jellegre a brassói kiadóba. 14628

Három szoba, konyha, fürdőszoba, október elsejére kiadó. Brassó, Str. Rovine 5. 14627

Két iskolásfiu felvétetik túljés ellátással, Brassó, Str. Petru Maior 2. (Czell-parcella). 14626

Butorozott szoba komforttal egy-két személynek kiadó. Brassó, Vár-ucca 134. 14633

Modern 3 szobás lakás minden mellékhelyiséggel október 1-től kiadó. Érdeklődni Linoleum Stekl A. cégnél, Brassó, Strada Regele Carol (Kapu-u.) 34. 14470

Belvárosban kiadó egy két szoba konyhából álló emeleti lakás. Brassó, Kórház-ucca 31. 14623

Két szoba konyhás előszobás lakás, ugyanott elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használattal, kiadó. Brassó, Közép-ucca 36. 14623

Vegyes

Hübner Richárdné zongorákat ad kezdőknek úgy mint haladóknak, bevált módszer szerint. Jelentkezés Brassó, Arvaház-ucca 7. 14594

SOFFÖRISKOLA. Albu miniszterileg engedélyezett sofför-iskolája hölgyek és urak részére folytatja kurzusait. Olcsó részvételi díjak, garantált sikeres vizsga. Csoportok esetén vidéken is „uruzst” rendez. Érdeklődni Brassó, Deresteyut 41. 14582

Kerestetik 200.000 lej táblázatásra, egy jól jövedelmező új házra. Cím 14593 szám alatt a brassói kiadóhivatalba.

Könyvek

Milliók Könyve. Tartalmazza a legkitűnőbb idegen írók munkáit, kiváló magyar fordításban. A 130—170 oldalas könyvek ára kötetenként: 29 lej. Courths Mahler: A filmcsillag, Courths Mahler: Marlen titka, Stratz Rudolf: A gaz dátlan trón, Trilby, Marise, Lilian Lissy: Solveyg dala, Dankit: A levegő hajótöröttjei. Kosáryné Réz Lola: Zsuzsika pénze. Postaköltség 10 lej, utánvételt 16 lej. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályában. 14645

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektív-regény. A 113-as persomó, Egy nagystíli szelhamos, A kísértet tanya, A mediciek töre, Jajkiáltás a tulvilágról, Egy álarcos bál rejtelmei, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amig az álarc lehull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban, A rádium halál, végzetes aszszony, Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

Nr. 20974—1931. Serv. Economic

HIRDETMEY

Ezennel közhirrre tesszük, hogy a 99. gyalogezred f. é. szeptember 3, 4 és 5-én a Pojánában lögyakorlatot fog éles töltnyekkel tartani.

Minden közlekedés a veszélyezett területen tilos.

Brasov, la 1 Septembrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte: Secretar General: Suciu m. p. Socaciu m. p.

Hogyan éljen a tüdőbajos ember? Gyógyulás minden tüdőbetegnek!

MOST JELENT MEG!

A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása diétás kezeléssel

Írta: Dr. MÜLLER VILMOS
kir. tanácsos, főorvos.

A gyakorlatban elért örvendetes eredmények bizonyítják, hogy a legsúlyosabb tuberkulózis megbetegedések bármely formája — még azok az esetek is, hol már minden kezelés csődött mondott — diétás kezelésre hirtelen és tartós javulás, sőt teljes gyógyulással reagáltak. Ez a kis munka értékes orvosi tanácsok és utasítások formájában biztos segítséget minden tuberkulózisban szenvedőknek.

Ára 102.— lej.

Utánvételt 16 lejjel több. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályánál

Előnyösebben fogják kiszolgálni, ha hivatkozik e lap hirdetéseire!

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

ABRASSOI LAPOK nyomdávalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dé: Str. S. Barnuțiu 10. (Osztián Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-ucca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámia Árpád, Str. Bererie 1. (Sörház-u.) — Marostordamegye: Szabó Jenő. Cime: Marosvásárhely, Strada Reghiului 10. — Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyváradi: Str. Nic. Jige 32 (Szabó Gyula) — Szilágyssomlyó (Hesperin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Tigris-ucca 4 (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József.)

Központi szervezők, pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. **HIRDETÉSEKET** felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálsunk.

Látogassa meg a Levante-i Mintavásárt BARI-ban (Olaszország)

Nemzetközi Mintavásár

1931. szeptember 6—21.

A keleti és balkán-országok legfontosabb mintavására — Menetdikedvezmények a vasutakon és hajójáratokon

Felvilágosítást ad: CAMERA ITALIANA de COMERT din ROMÂNIA București, Str. Melodiei 1. és a NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA București, Cal. Griviței 128. H. O.

Vascsoúdvár

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakban.

Kertész Henrik, Brassó.

2 tanuló kosztipénz megtérítés ellenében azonnal felvétetik TERRACOTTA

cserépkályhalakatnál

BRASSÓ, Gyár-ut 8. sz. alatt.

Bel és külföldi sorsjegytételek ellenőrzését és nyilvántartását vállalja minimális évi díj ellenében

„SERIÖS”

ellenőrző iroda

NAGYSZEZEN, Strada Frank 7. szám Kötelezvényekről (játéktartam, minőség stb.) Egyszeri ellenőrzést és kimerítő felvilágosítást 40 lej beküldése ellenében nyújtunk

ÜZLETSZERZŐKET FELVESZÜNK